ENCORE 3.0 INFORMATIE.

Eric Willemse

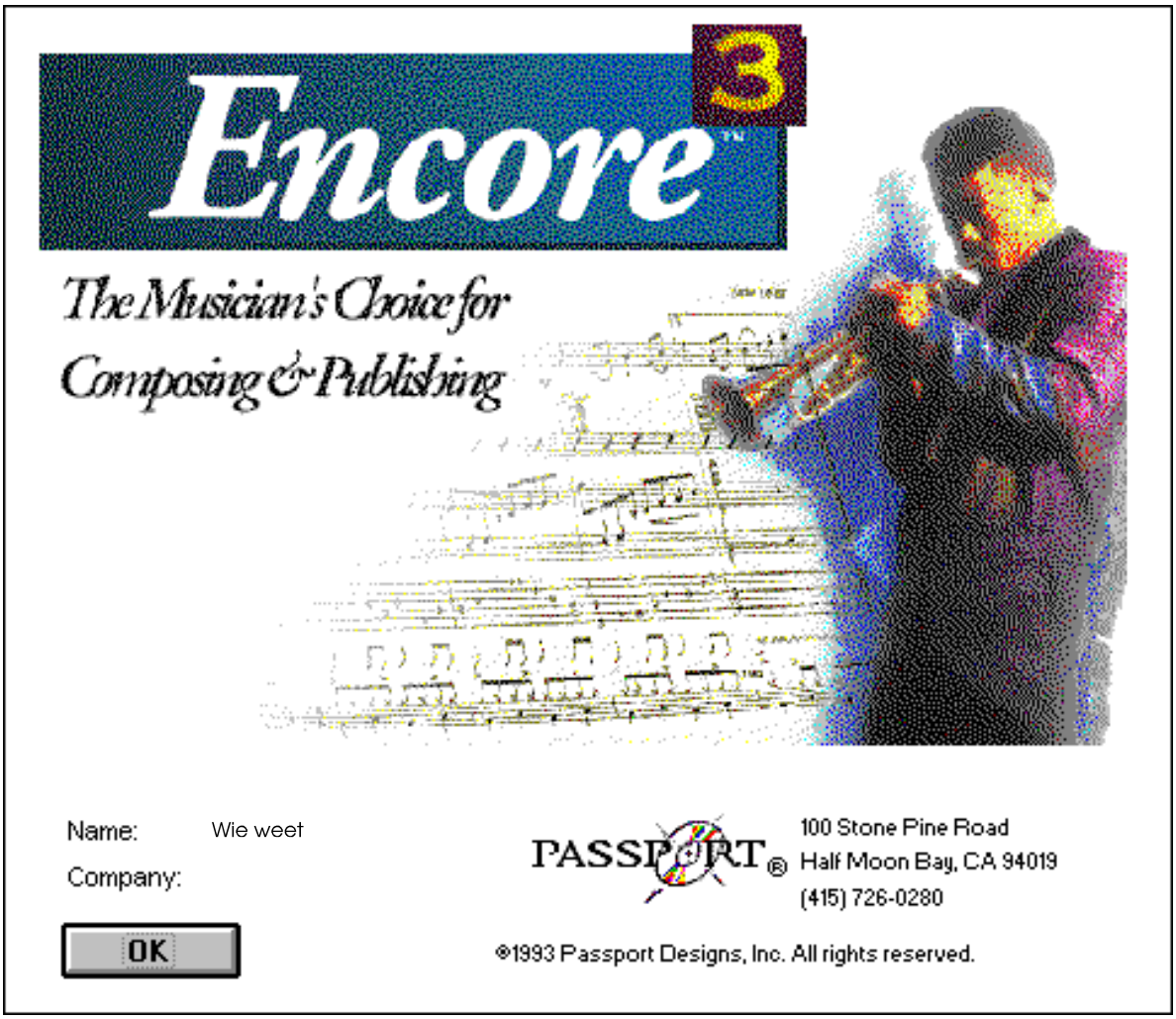

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2

Het Werkvenster 3

Menu File 4

Menu Edit 7

Menu Notes 8

Menu Measures (= maten) 12

Menu Scores 20

Menu View 24

Menu Windows 26

Menu Setup 39

TIPS 42

TOETSENBORD 44

SELECTEREN 45

Het Werkvenster

Het is in Encore mogelijk om meerdere werkvensters te openen. Ieder werkvenster heeft een eigen menu.

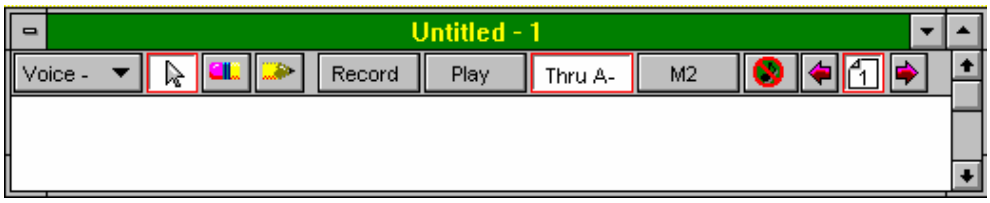

De knop voices (= stemmen) wordt gebruikt bij meerstemmige muziek in één notenbalk. Wanneer je bij het invoeren van muzieknoten de voice knop op een bepaalde stem zet, worden de ingevoerde noten aan die stem toegekend. Staat de instelling op All voices dan worden de noten automatisch aan voice 1 toegekend.
Als je in het werkvenster met de knop Voice - voice 1 aangeeft wordt bij het afspelen alleen voice 1 afgespeeld.
Meerstemmige voices kunnen uit elkaar gehaald worden en op een aparte notenbalken geplaatst worden. Drie trombone partijen kunnen in 'n partituur op één balk geplaatst worden. Aan iedere trombone partij ken je een voice toe. Je kan daarna de partij van de eerste trombonist apart op één balk zetten, door: selecteer de gehele meerstemmige staff en ga via menu Score naar Split this staff (Zie verderop). N.B. een eenmaal uit elkaar geschreven meerstemmige staff is niet meer tot een meerstemmige staff terug te brengen. Dus sla je werk eerst op onder een andere naam als je gaat experimenteren en toch je meerstemmige partituur wilt behouden. Opm.: Rusten in meerstemmige staffs kan men weglaten of zichtbaar maken via menu View... Show/Hide.
Arrow cursor Pijltjes cursor is in voorbeeld actief. Toetsenbord A.
Erase cursor Gum cursor. Toetsenbord E.
wRite cursor Schrijf cursor. Toetsenbord R.
knop Record = opname. Op toetsenbord Enter. Encore kan van een externe synthesizer muziek opnemen en in notenschrift omzetten. Is er geen synthesizer aangesloten en je kiest per abuis deze knop of Enter, dan wordt niets opgenomen, en Encore schrijft nu alle maten vol met rusttekens, ook al stonden er noten in. Stop de opname (kies de knop record of Enter). Je kan de rusten verwijderen en de oorspronkelijke noten weer terughalen door uit menu Edit.. Undo Guess Duration te kiezen, of Alt+Backspace te toetsen.
knop Play = afspelen. Toetsenbord spatiebalk.
knop Thru -- knop voor midi doorvoer, precieze werking onbekend.
knop M2 Measure = maat. De huidige cursor staat in maat 2. Kies je de knop dan verschijnt een hulpvenster.

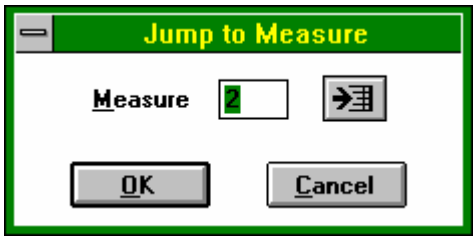

Ga naar maat .... De knop vult de laatste maat in. Via toetsenbord Ctrl+End = ga naar einde; Ctrl+Home ga naar begin.

Werking deze knop is mij onbekend.

Deze knoppen geven de paginas aan. De rood omkaderde pagina is de actuele pagina (staat de cursor in). De roze pijlen worden actief als niet alle paginas met een icoontje op de menubalk passen gaan. Met de roze pijlen gaat Encore dan een pagina verder of terug. Wanneer je dubbelklikt op een pagina wordt alles geselecteerd.

Menu File

New

In een hulpvenster bepaal je hoe je het document wilt hebben.

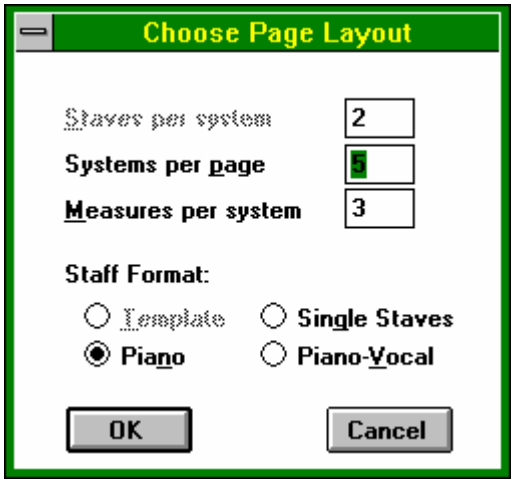

In dit voorbeeldvenster staat de standaardinstelling waarmee Encore opstart.
Staff format keuze uit 3 opties. T.w. piano-optie; twee balken aan elkaar met een F en een G-sleutel. Piano-Vocal optie; pianobalk met een extra balk erboven. (een partituur voor piano en nog een instrument). Single Staves een partituur met x aantal instrumenten. x kan je dan kiezen bij Staves (mv. van Staff) per System. Met System wordt 'n notenbalk bedoeld. Measure is een maat. In dit voorbeeld is gekozen voor een pianobalk. Deze heeft maar twee balken daarom is het aantal staves per system dus onveranderbaar op 2. Iedere notenbalk heeft 3 maten (measure per system). En de bladzijde heeft 5 notenbalken (5 systems per page).
De keuze die je hier maak is geen definitieve, want al werkend in je document kan op allerlei andere manieren maten toevoegen/vewijderen, notenbalken toevoegen/verwijderen, nieuwe instrumenten voor een partituur toevoegen/verwijderen, bladzijden toevoegen/verwijderen enz.. Hoe, zie verderop in de menus.

Open

Spreekt voor zich. Encore noemt haar bestanden Scores, en Encore files krijgen automatisch de toevoeging .enc. Encore kan ook (zie onder bestandtypen) andere bestandtypen lezen. Zoals Midi files (*.mid , *.mff) of MT Pro files (*.mts).

Close/Save/Save as

Spreekt voor zich. Encore sluit af met de vraag of de veranderingen in het bestand opgeslagen dienen te worden. Met Save as kan Encore ook bestanden opslaan in een ander bestandstype; Midi files of MT Pro Files. Encore maakt helaas geen reservebestanden, en kan niet automatisch opslaan om de x minuten. Je moet dus tijdens het werken zelf regelmatig je werk opslaan.[Ctrl+S]

Revert to Saved

Een handige functie wanneer je in een bestand hebt zitten prutsen en je komt er niet meer uit, dan kan je met deze functie alles terughalen zoals het was toen je het voor het laatst opsloeg.

Extract Part... Deze functie kan je alleen kiezen wanneer je een partituur met meerdere partijen hebt (meerdere Staves). De functie haalt een of meerdere partijen uit de partituur en plaatst die in een nieuw werkvenster waar je het onafhankelijk van de orginele partituur kan bewerken.

In dit voorbeeld stond de cursor in de eerste staff (partij) dat vult Encore al in. Je kan dit nog veranderen. Had je in de partituur de eerste twee partijen geselecteerd dan had Encore from staff 1 to 2 ingevuld.
Auto compress rests betekent dat Encore alle maten die volledige rust hebben en naast elkaar staan samen neemt. zie vb.

Overige opties nemen tekstblokken en liedteksten mee naar nieuwe venster als je dat wenst.

Score Settings... Hier bepaal je de marge-instellingen van het document. De naam van de window kan je veranderen. En je kan een percentage opgeven waarmee je het document wenst te verkleinen/vergroten voor het uitprinten.

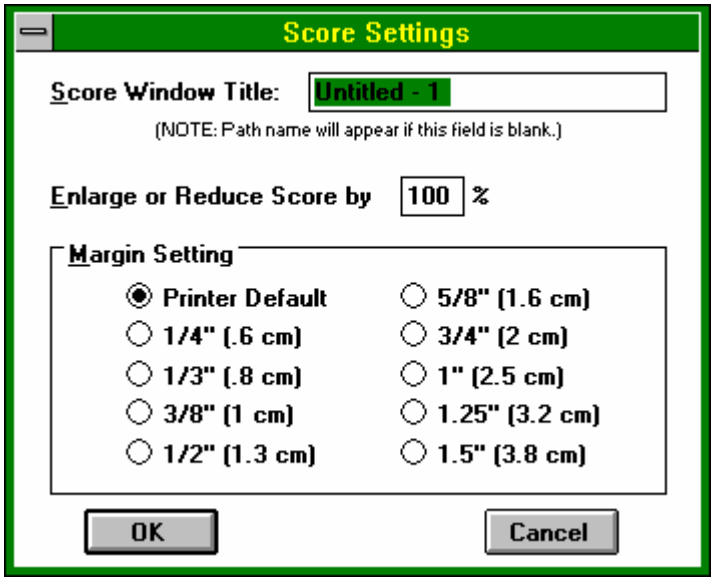

Echter bij het printen blijft je document wel de breedte houden die je instelt bij de marge instellingen maar de notenbalken worden kleiner. Printer Default = standaard marges van aangesloten printer. ¼" = een kwart inch (0,6 cm). Op het beeldscherm verandert er niets, wanneer je print wel. Kijk maar bij Print Preview.

Print Setup... De titel van het venster draagt de naam van je printer of het printer stuurprogramma.
Resolutie = korreligheid van het afdrukken. 360 dpi betekent 360 puntjes (Dots) Per Inch. Hoe hoger de resolutie hoe fijner de print.(Het is natuurlijk afhankelijk van de resolutie die je printer aankan).

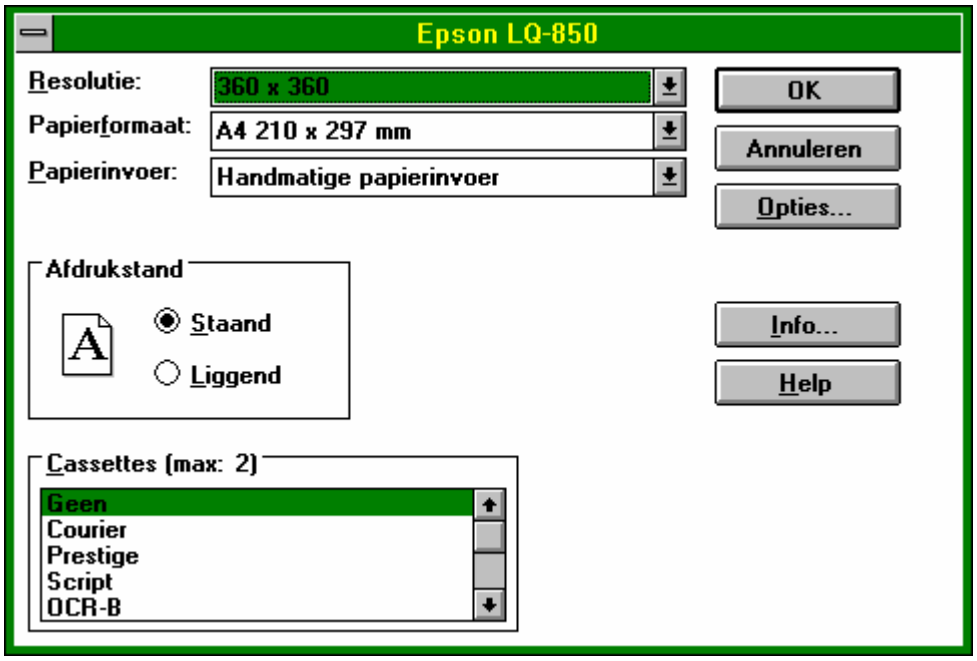

Hier bepaal je het formaat van de pagina waar het document op komt. Achter het rolmenu papierformaat zit een optie "formaat bepaald door gebruiker". Hier kan je zelf een formaat bepalen. Bv. je wil formaat 15×10cm dan stel je hier 190,0mm × 140,0mm in. Bij het menu File Score Settings stel je de marge in op 2 cm. Kies uit menu View Show/Hide de optie Page Margins. En in je werkvenster staat een gestippeld kader van 15×10cm dat ligt 2 cm van de rand van printpapier. Stel in menu Windows Staff Sheet de optie Size in op 1 (kleinste). Zo heb je een keurig klein formaat voor een muziekboekje op je instrument.

Wanneer je al een muziekstuk hebt ingevoerd kan je nog steeds deze pagina/marge-instellingen veranderen. Handig want je kan eerst "groot" invoeren en later voor een klein formaat kiezen.

Print Preview Afdrukvoorbeeld. Knop play laat afdrukvoorbeeld afspelen.

Print... Afdrukken. Spreekt voor zich

Menu Edit

Undo	Ongedaan maken. Niet alle opdrachten kan je ongedaan maken. Encore komt met een melding als een opdracht niet ongedaan gemaakt kan worden. Dus voor alle veiligheid: eerst je werk opslaan [Ctrl+S]. Mocht er iets niet goed gaan (door foute invoer in een hulpvenster) dan kan je altijd nog het oorspronkelijke bestand terughalen met menu File.. Revert to Saved (terughalen tot laatst opgeslagen) of de oude gesavede versie voor de dag halen.
Cut	Knippen. Shift+del. Encore knipt de geselecteerde noten en plaatst ze op het klembord.
Copy	Kopiëren. Ctrl+Insert. Geselecteerde noten worden naar klembord gekopieerd.
Paste	Plakken. Shift+insert. Plakt de inhoud van het klembord op de plaats van de cursor. Eventuele noten die achter de cursor staan worden overschreven voorzover ze overlapt worden door de inhoud van het klembord.
Clear	Verwijderen. Del.
Select All	Alles selecteren.
Nudge Left / Right	Verschuiven van geselecteerde noten naar links of naar rechts. Verschuiven van noten kan ook met de muis: klik de noot met de pijltjes cursor aan, houdt vast en sleep noot naar nieuwe plaats.
Nudge Up / Down	Ctrl+= en Ctrl+ -. Verschuift geselecteerde noten een halve toon naar boven of beneden. Handige functie.

Menu Notes

De opties uit dit menu worden pas actief als je noten geselecteerd hebt.

Attributes — Notes... (Ctrl+I) Hiermee stel je 4 opties in om de geselecteerde noten veranderen.

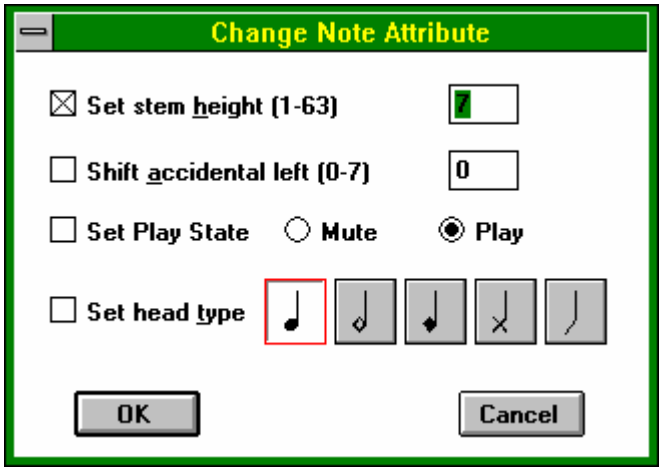

Set stem height verandert de lengte van de steel van de noten.
Set accidentals left (0-7) bepaalt de positie van eventueel toegekende kruizen mollen en herstellingstekens links van de noot. 0 is tegen de noot aan 7 is grote ruimte tussen noot en "accidental"
Set play state: deze optie bepaalt of je de noten moet horen tijdens het afspelen (play) of niet hoorbaar (mute).
Set header type bepaalt de vorm van de bolletjes van de geselecteerde noten.

Attributes — Beams...In dit venster worden vier opties vastgesteld.

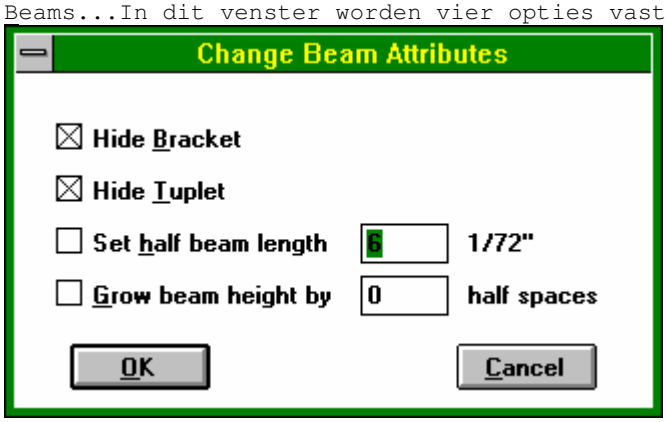

Achtste noten (en kleiner) worden ook wel aan elkaar geschreven. Deze verbinding heet beam.
Hide Bracket is een wisseloptie. Plaatst of verwijdert de haak die boven (of onder) triolen geschreven wordt.
Hide Tuplet is een wisseloptie. Plaatst of verwijdert de waarde van een antimetrische figuur. Bij een triool is dat het drietje.
Set half beamlength bepaalt de lengte van de halve verbindingsstreep bv. bij een hopfiguur (achtste noot met punt verbonden met een zestiende noot) het halve streepje van de zestiende noot. Zie vb.

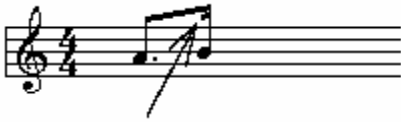

Grow beam height. Verlengt de hoogte van de stelen en verbindingsstrepen.

Attributes — Rests... in dit hulpvenster geeft men de schrijfwijze van de geselecteerde rusten op.

Voice — Geselecteerde noten en rusten worden aan een bepaalde stem (Voice) toegekend. Zo kan je van een drieklank (akkoord) de laagste toon aan een voice 1 toekennen. Als je in het werkvenster met de knop Voice - de voice 1 aangeeft wordt bij het afspelen alleen voice 1 afgespeeld. Wanneer je voor het invoeren van muzieknoten de voice knop al op een bepaalde stem zet, dan worden de ingevoerde noten al direct aan die stem toegekend. Staat de instelling op all voices dan wordt

automatisch de voice 1 toegekend.
Een Staff (partij) met meer stemmen (voices) kunnen uit elkaar gehaald worden en op een aparte notenbalk geplaatst worden. Drie trombone partijen kunnen in een partituur op één balk geplaatst worden en voor de eerste trombonist apart op één balk (een partij) gezet worden. Selecteer de gehele meerstemmige staff en ga via menu Scores naar Split this staff (Zie verderop). N.B. een eenmaal uit elkaar geschreven meerstemmige staff is niet meer tot een meerstemmige staff terug te brengen. Dus sla je werk eerst op onder een andere naam als je gaat experimenteren en je toch de meerstemmige partituur wilt behouden.
Rusten in meerstemmige staffs kan men weglaten of zichtbaar maken via menu View... Show/Hide

Accidentals to... Hiermee kan je geselecteerde noten die voortekens (Accidentals) hebben anders laten noteren. Een geselecteerde fis kan omgezet worden in een ges en omgekeerd. Flat is een mol, en Sharp is een kruis. Enharmonics betekent de omgekeerde noot.

Stem direction... Stems Up (Ctrl + U) plaatst de stokken van geselecteerde noten naar boven en Stems Down (Ctrl + D) plaatst de stokken naar beneden.

Tie notes Verbindingsboog (Tie). Twee of meerdere geselecteerde noten worden verbonden, mits de noten van dezelfde hoogte zijn. Encore speelt ze gebonden af. Deze boogjes zijn met de muis te manipuleren. (Zie menu View Show/Hide controlpoints). Standaardinstellingen Tie notes vastleggen middels menu Setup Spacing Defaults (Tie offset). Verwijderen van boog door beide noten te selecteren en weer Tie Notes te kiezen, of met gum cursor op controlpoint te klikken. Herhalen van opdracht laat boog verdwijnen.

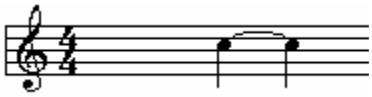

Slur Notes Legatoboog. Geselecteerde noten van verschillende hoogte worden met een boog verbonden. Deze boog zijn met de muis te manipuleren. (Zie menu View Show/Hide control points). Verwijderen met gum. Herhalen van opdracht laat boog verdwijnen.

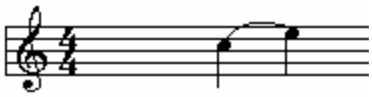

Beam Notes Verbindt geselecteerde achtste of kleinere noten Als group of op de maat (on beat). Herhalen van opdracht laat boog verdwijnen.

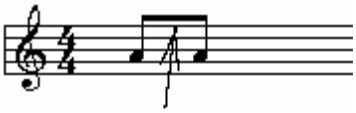

Wisseloptie: gebonden achtste noten kunnen door hetzelfde menu ontbonden worden. Beams zijn met de pijltjescursor te manipuleren. Sleep hoekjes of het midden van een beam naar boven of beneden.

Change Pitch... In dit hulpvenster wordt de toonhoogte (pitch) van de geselecteerde noten gewijzigd in een richting naar boven of beneden.

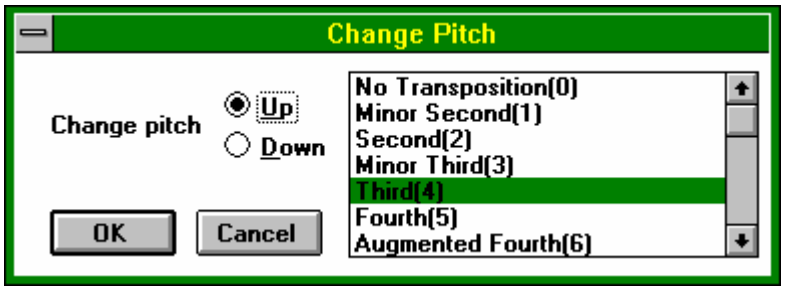

De te kiezen afstanden zijn afstanden van halve tonen, minor second(1) betekent één halve toon in nederlands een kleine secunde

minor second	kleine secunde	1 halve toon
second	grote secunde 1 hele toon	2 halve tonen
minor third	kleine terts (grote secunde + kleine secunde)	3 halve tonen
third	grote terts (2 grote secunden)	4 halve tonen

fourth reine kwart (2grote secunde en een kleine) 5 halve tonen
augumented fourth overmatige kwart/verminderde kwint(3 gr. sec) 6 halve tonen
fifth reine kwint (3 secunden en 1 kleine) 7 halve tonen
augumented fifth overmatige kwint/kleine sext 3 gr + 2 kleine sec 8 halve tonen
sixth grote sext (4 gr sec + 1 kleine) 9 halve tonen
minor seventh kleine septiem (4 gr sec + 1 kl sec) 10 halve tonen
major seventh grote septiem (5 gr + 1kl sec) 11 halve tonen
octave octaaf (5 gr + 2 kl sec) 12 halve tonen

Deze functie is van belang bij het omzetten van F sleutel naar G sleutel en vice versa.
Omzetten muziek met F sleutel naar een G-sleutel. Plaats de G-sleutel (menu Windows Palette Clefs) voorin de eerste maat. Alle noten verschuiven een octaaf onder aan de balk. Selecteer alle noten en kies menu Notes Change Pitch en kies één octaaf hoger (up). Alle noten komen op hun plaats.
Wanneer een enkele noot van hoogte moet veranderen kan men dit handiger doen door hem met de muis naar boven of naar beneden te slepen. Dit kan echter maar met hele tonen tegelijk. Andere wijze is de noten selecteren en met Ctrl + - de noot een halve toon lager te plaatsen. Verhogen gaat op zo door Ctrl + = (Zie menu Edit Nudge UP/Down).

Change Duration... Met dit hulpvenster kan je de waarde van de geselecteerde noten veranderen d.m.v. set face values [alt+f] aan te kruisen en juiste nootwaardeknop in te toetsen.
Plain [alt+P] is normaal. Dotted [alt+d] betekent gepuncteerde noot, double dotted betekent dubbel gepuncteerd. Tuplet verhouding heeft te maken met antimetrische figuren zoals triolen(3:2) kwintolen(5:2) enzovoort.

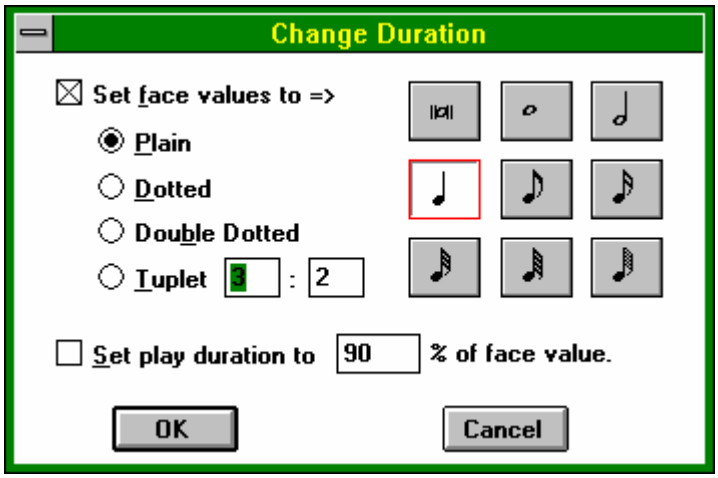

Set play duration [alt+s] to 90 % of face value, betekent dat de computer maar 90 % van de uiteindelijke waarde van de noot afspeelt. Er blijft dus een korte ruimte (zonder geluid) tussen de noten. Vult men 100% in dan klinken alle noten aan elkaar.

Change Velocity... Dit venster bepaalt de toonsterkte van de geselecteerde noten. Hoe hard de computer moet aanslaan als zou het een piano zijn. Lage velocity is een zachte aanslag en een hoge velocity is een harde aanslag. De waarde van de velocity kan van 0 tot 127 variëren. In het voorbeeldvenster wordt de aanslag[en] van geselecteerde noten geleidelijk van 127 terug gebracht op 32

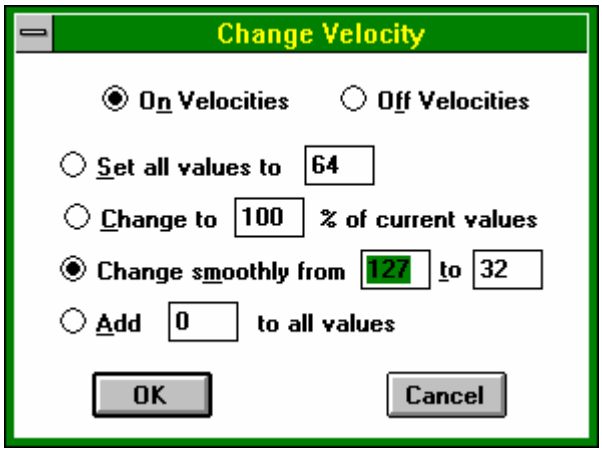

Hiermee kan je dynamiek in het afspelen van ingevoerde muziek brengen. Andere wijze om dynamiek te gebruiken kan via forte en piano tekens in het menu Windows Pallette... Dynamics.

Make Chord Maakt van de geselecteerde noten een akkoord. Lukt alleen wanneer de geselecteerde noten in dezelfde maat staan.

Make Tab... Maakt van een geselecteerd system of noten een TAB. Dit is een schrijftabel die als hulp dient bij gitaarspel. de geselecteerde noten worden omgezet in vinger positie voor op gitaar.

Make Grace/Cue... Hiermee schrijven we voorslag noten. Dit zijn noten die een stuk kleiner geschreven/geprint worden en tussen de noten in een maat staan (voor muzikale verfraaiing).

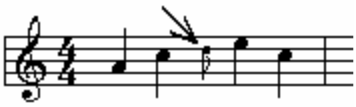

Standard Note is een standaard noot

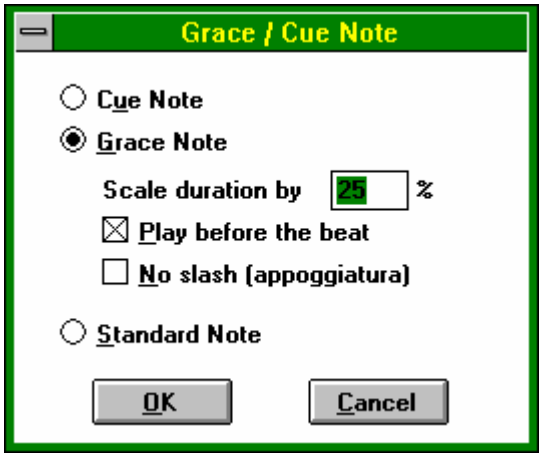

Definieer je ze als Cue note dan hoor je ze niet bij het afspelen. Definieer je ze als Grace note dan pakken ze een stukje tijd (met percentage aangeven) van de eerste volgende noot. Normaal worden voorslagnoten geschreven met een schuine streep door de steel. Deze kan je weglaten door de optie No Slash aan te kruisen.

Revert to Raw De geselecteerde noten worden van hun waarde ontdaan, slechts de bolletjes (toonhoogte) blijft staan.

Guess Duration Van de geselecteerde noten die van hun waarde ontdaan werden (Revert to Raw) raad de computer de waarde.

Menu Measures (= maten)

Add Measure... Voegt maat toe

Wanneer de cursor in maat zes staat en je roept dit scherm op vult Encore al maat zes in, dit is nog te wijzigen. De optie All Staves of Only on Staff is van belang wanneer je met een partituur met meerdere partijen (Staves) werkt. Moet je slechts alleen bij een trompetpartij een maat tussen voegen, dan plaats je de cursor in de trompetpartij en roep je menu Measures Add Measures... op en kies je voor de optie Only on Staff ... [alt+o]. Ontbreekt er in alle partijen van een partituur een/meerdere maten dan kies je voor optie All staves [alt+l].

Delete Measure... Verwijdert maten. Wanneer je de meest rechtse knop van de bovenste regel uit het hulpvenster aanklikt, dan vult Encore achter "to" automatisch de laatste maat in. Dit is handig wanneer je na het invoeren van je hele muziekstuk nog lege maten overhoudt die je wilt verwijderen.
Wanneer je met de cursor een aantal maten selecteert dan zal Encore bij het opvragen van dit venster al de juiste maten invullen. In dit voorbeeld staat de cursur in maat 6.
De optie All Staves of Only on staff is van belang wanneer je met een partituur met meerdere partijen (Staves) werkt. Moet je slechts alleen bij een trompetpartij een maat verwijderen, dan plaats je de cursor in de trompetpartij en roep je menu Measures Delete Measures... op en kies je voor de optie Only on staff [alt+s]. Wil je in alle partijen van een partituur een/meerdere maten verwijderen, dan kies je voor optie All staves [alt+a].

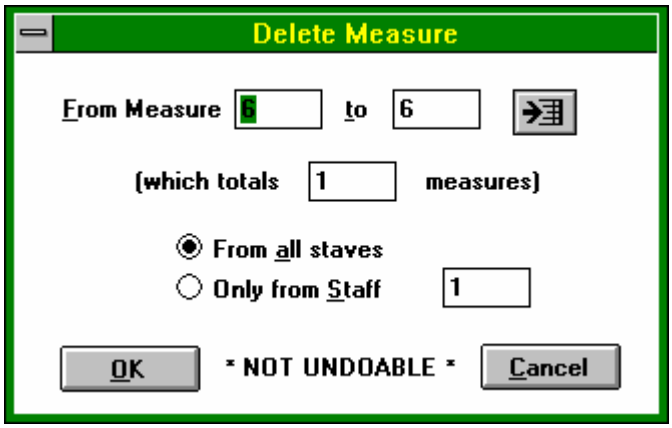

Let op!! Deze functie laat zich niet ongedaan maken. Dus sla voor je maten verwijdert eerst je werk op [Ctrl+S]. Mocht er dan toch nog iets misgaan (te veel of verkeerde of van alle partijen maten verwijderen), dan kan je eenvoudig je oorspronkelijke werk terughalen via menu File... Revert to Saved [Ctrl+R] (= terughalen naar als laatst opgeslagen situatie).

Tempo... In dit hulpvenster definieer je het tempo. Wanneer je een aantal maten selecteert vult Encore al de juiste maten bij from measure ... to .... Dit kan je ook zelf in vullen. Wanneer je de laatste knop in de eerste regel aanklikt vult Encore in tot de laatste maat.

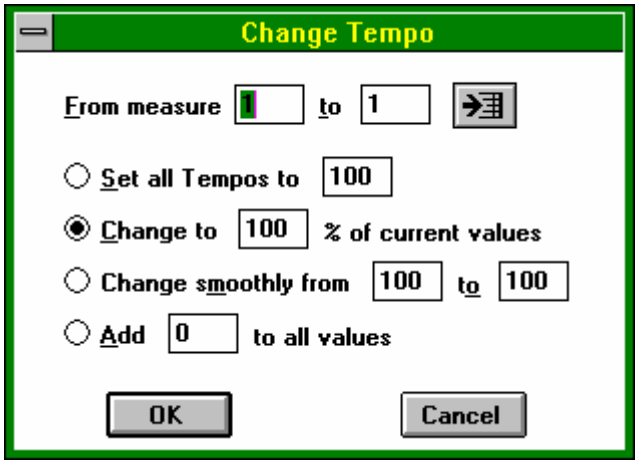

In dit voorbeeld geldt de tempoverandering alleen voor de eerste maat. Er zijn 4 mogelijkheden voor het tempo:
1. Set all tempos to ... in dit vb 100 = 100 beats per min
2. Change to ... % of current values; Veranderen in ... percentage van huidige waarde.
3. Change smoothly from ... to ... ;Verander geleidelijk van ... naar...
4. Add ... to all values; Voeg ... toe aan alle waarde (in aangegeven maten).

Time Signature... M.b.v. volgende venster bepaal je de maatsoort.

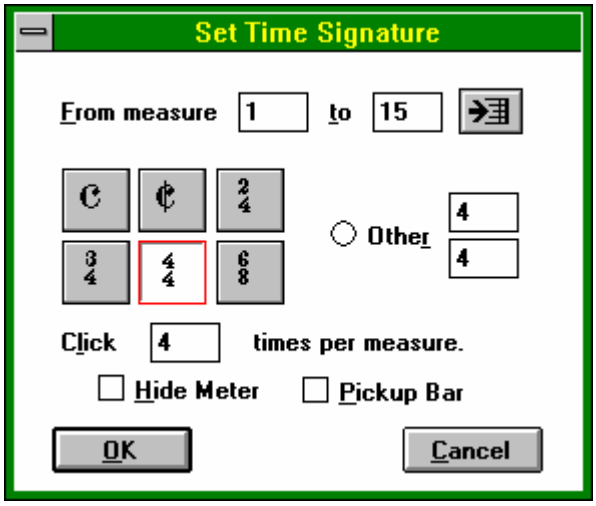

In dit vb wordt voor maat 1 tot 15 een 4/4 maatsoort gedefinieerd. En het ingebouwde metronoom wordt ingesteld op 4 tikken per maat. Click 4 times per measure (zie ook menu Setup Click On / Click setup...).
Opmaat definiëren bv. van één kwartnoot:
Eerst bepaal je op bovenbeschreven wijze de maatsoort van het stuk. 4/4 maat
Dan zet je de cursor in de eerste maat en definieer je opnieuw :

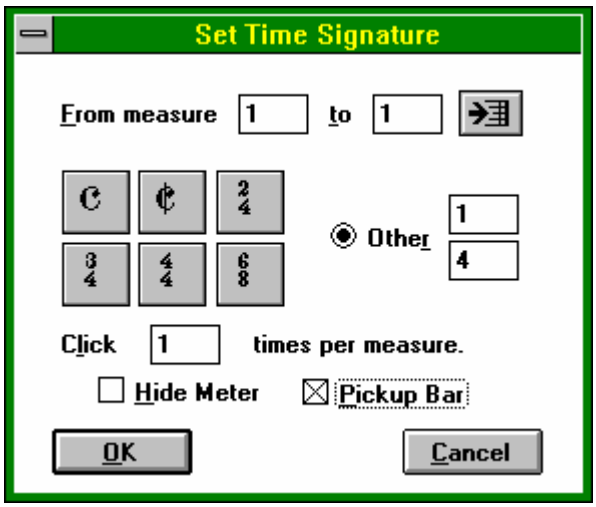

Klik de optie Other aan, voer 1/4 in en kruis de optie Pickup Bar aan (opmaat). En de opmaat is gerealiseerd. Het effect van deze definiëring in alleen te merken bij het afspelen. Als een stuk start met een opmaat en je voert in een normale eerste maat maar één kwartnoot in dan is je muziek correct te lezen en printen. Echter wanneer je het stuk laat afspelen dan hoor je in de eerste maat de eerste noot dan drie tellen rust en dan pas de tweede maat. Dus voor afspelen dien je correct de opmaat te definiëren.
De optie Hide Meter definieert de maatsoort wel, echter de maatsoort wordt niet in het document geplaatst. (deze optie zal je wel niet vaak gebruiken).
Opmerking: Wanneer een opmaat gedefinieerd wordt, verandert er iets in de nummering van de maten. De opmaat krijgt geen maatnummer maar een - .(maatnummer 0)

Key Signature... Hiermee bepaal je de toonsoort (key signature). In dit vb wordt aan de eerste 15 maten de toonsoort Bes majeur toegevoegd (twee mollen)

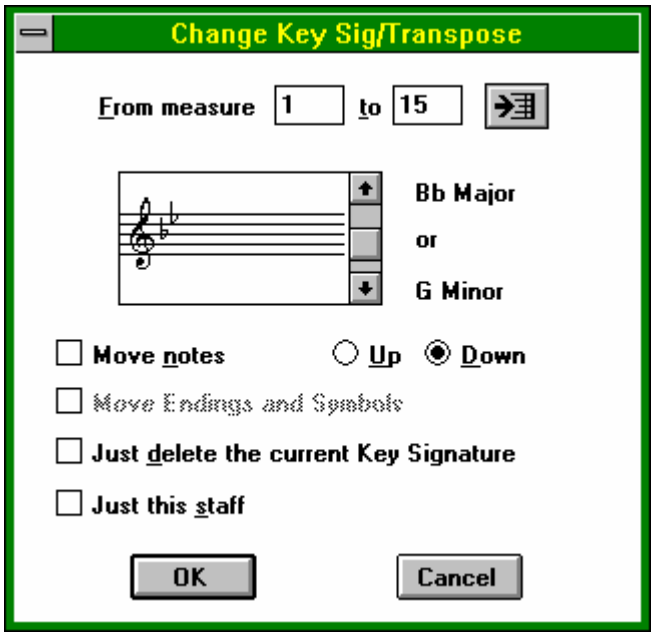

Bij het invoeren van een muziekstuk moet je eerst de toonsoort vaststellen en daarna pas de noten. Als je eerst de noten ingevoerd en daarna de toonsoort verandert, krijg je allerlei ongewenste voortekens in het document.
M.b.v. dit venster kan je een bestaand muziekstuk transponeren naar een andere toonsoort.
Wanneer een stuk in de toonsoort C majeur (geen mollen of kruisen) staat en je wilt het één hele toon lager hebben, moet de nieuwe toonsoort Bes majeur zijn (een Bes is een hele toon lager dan C). Je selecteert het hele stuk en definieert de nieuwe toonsoort Bes majeur (2 mollen) en je kruist de optie Move notes down aan. Kies Ok de rest gaat vanzelf. Alle noten worden twee halve tonen naar beneden geschreven en de juiste toonsoort wordt bij de sleutel geplaatst.

Opm: Trombone C gestemd (gelijk aan piano)
Trompet Bariton Bas Tenorsax Bes gestemd één toon lager als trombone
Altsax Es gestemd 1½ toon hoger als trombone 2½ toon hoger trompet
Een D op een Altsax klinkt hetzelfde als een F op trombone en als een G op trompet.
Wanneer je een stuk dat met een F-sleutel geschreven staat wil veranderen in een G sleutel, dan verandert de toonsoort niet. Plaats de G-sleutel (menu Windows Palette Clefs) voorin de eerste maat. Alle noten verschuiven een octaaf lager. Selecteer alle noten en kies menu Notes Change Pitch... en kies één octaaf hoger (up). Alle noten komen op hun plaats. Zie ook menu Notes Pitch of menu Windows Palette Clefs

Barline Types... (barlines) M.b.v. dit venster bepaal je de vorm van de maatstrepen.

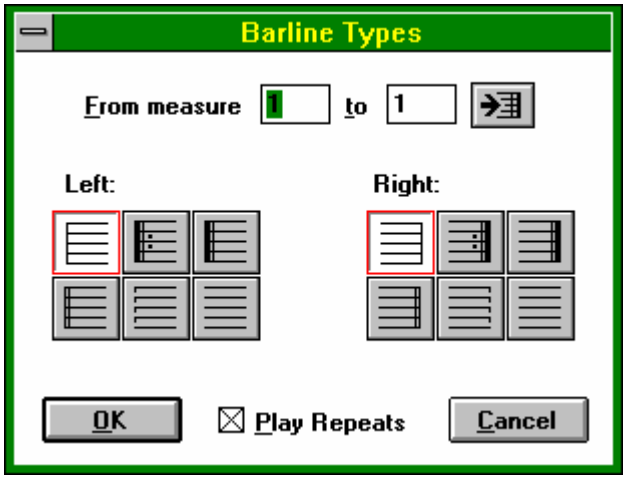

Plaats de cursor in de maat waarvan je de maatstrepen wilt veranderen en kies de gewenste vorm. Opties play repeats is standaard aangekruist en worden de herhalingen gespeeld. Je kan de optie ook uitzetten (waarvoor?).
Opmerking: de breedte van een maat is met de pijltjes cursor handmatig te bepalen. Plaats pijlpunt precies op boveneinde van de maatstreep, klik aan en verschuif naar wens en klik los. Encore lijnt automatisch de grootte van de maten uit afhankelijk van papierformaat en gekozen marges (zie File Scoresettings) en de grootte van notenbalken (zie Windows Staff sheet onder size zijn 4 maten te kiezen) en het aantal maten per notenbalk (zie Score Measure per System...).

Endings... m.b.v. dit hulpvenster bepaal je de "einde's" die met herhalingen gecombineerd zijn. (zie measures Barline types...)

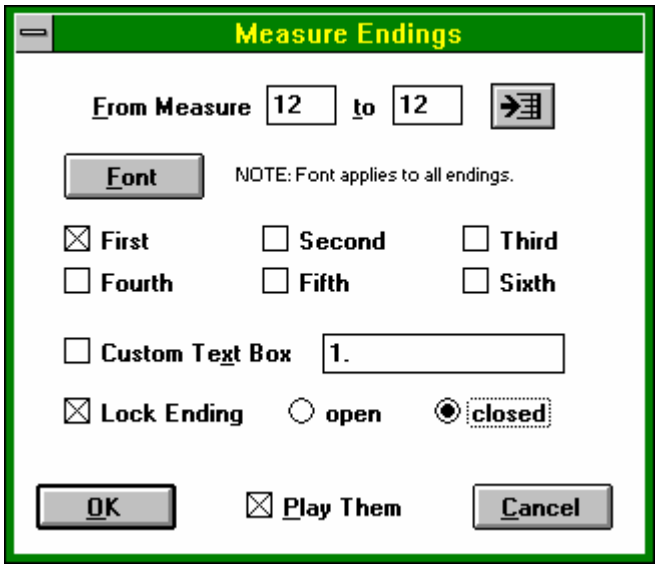

Onder de knop font (letter) komt een nieuw venster waar je alle in windows aanwezige lettertype/grootte enz. kan vaststellen. Er is een wisseloptie om de "einden" te spelen (play them). In dit voorbeeld zet

Encore boven maat 12 een "eerste einde" met een 1. erin en sluit deze aan einde van de maat. (lock ending)
In een tweede einde schrijf je deze streep vaak open (close emding).

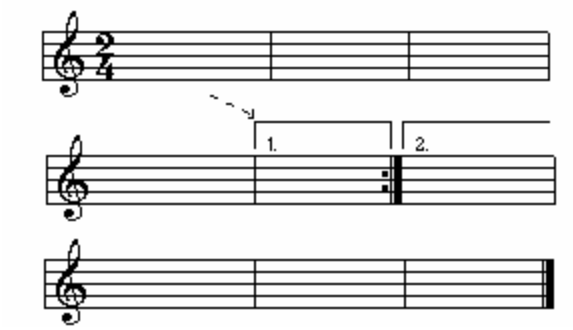

Deze "einde" haak boven de maat kan met muis verhoogd worden als je dat wenst. Sleep (=aanklikken vasthouden verplaatsen loslaten) met de pijltjescursor een van de bovenste hoekjes(aangegeven met stippellijntje) wat naar boven. Ook het erin geplaatste getal kan je met de pijltjescursor verslepen. (Zie menu View Show/Hide control points)

Coda Phrases... hiermee plaatst Encore coda aanwijzingen in je document.

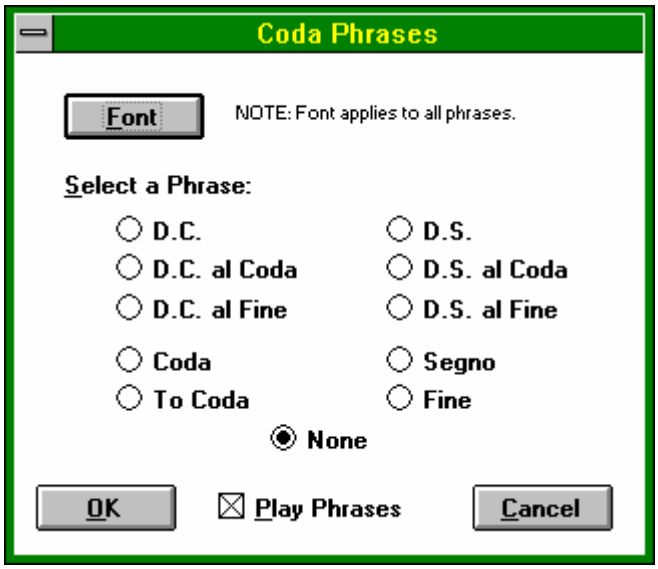

Zet de cursor in de juiste maat en maak met behulp van dit venster je keuze. Encore kan de codas ook afspelen, deze wisseloptie staat onderin het venster. Lettertypes zijn in te stellen achter font. Encore plaatst de tekst van de opties in het document. Met de pijltjes cursor zijn de teksten te verslepen als je wenst.
D.C. = da capo = herhalen vanaf het begin
D.C al Coda = herhalen vanaf het begin tot coda en dan naar coda (combineer met To Coda)
D.C al Fine = herhalen vanaf begin tot fine (ergens in het stuk Fine plaatsen)
D.S. dal segno = herhalen vanaf het teken (= segno ; segno plaatsen!)
Opmerking Wanneer je document meer maten heeft als de muziek lang is en je speelt je document af dan speelt Encore ook de lege maten af. Netter is het wanneer je de overtollige maten verwijdert.(Measures Delete Measures)

Measure Numbers...m.b.v. dit venster kan je van alles regelen rond maatnummering

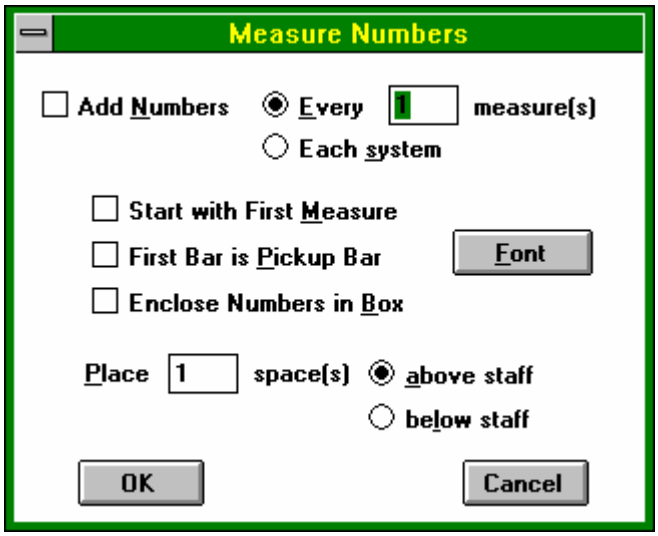

Add number is een wisseloptie (aan / uit) Every ... measure (= iedere maten)
Each system (= aan begin van iedere noten balk)
lettertype instellen achter knop Font
overige opties:
firstbar is pickupbar = eerste maat is een opmaat. Deze opmaat wordt door Encore niet geteld. De nummering start met 1 bij de tweede maat. De pick up bar wordt aangegeven met een - .
Enclose in a box = ENCORE plaatst de maatnummers in een vierkant kadertje
Place ... spaces above /below staff = plaatst nummer ... spaties boven / onder de notenbalk

Compressed Rests...m.b.v. van dit venster kan je meerdere maten met volledige rust samenvatten.

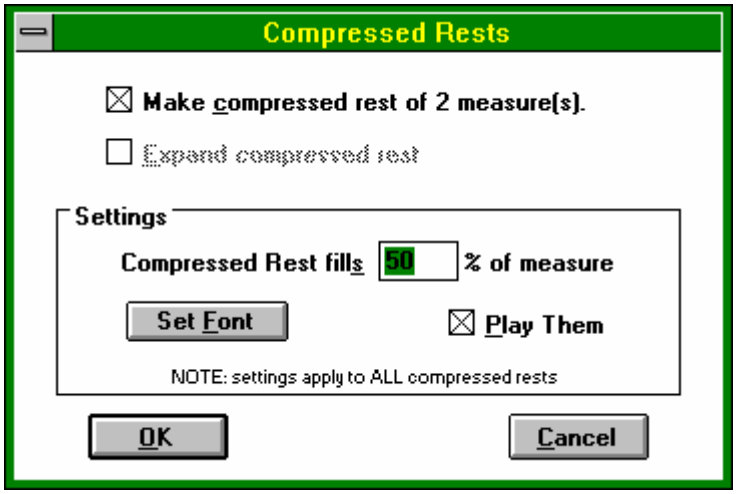

Eventuele maatnummering blijft zoals zij was. Selecteer de samen te vatten maten, roep dit venster op en kies Ok.

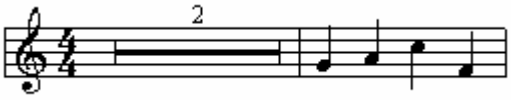

Samengevatte maten kan je ook weer uit elkaar halen via dit venster.

Align playback Verandert de swing playbackoptie weer in een normale afspeeloptie

Swing Playback... m.b.v. van dit venster kan je een hoeveelheid swing aan een geselecteerd stuk muziek geven. (Eerst selecteren).

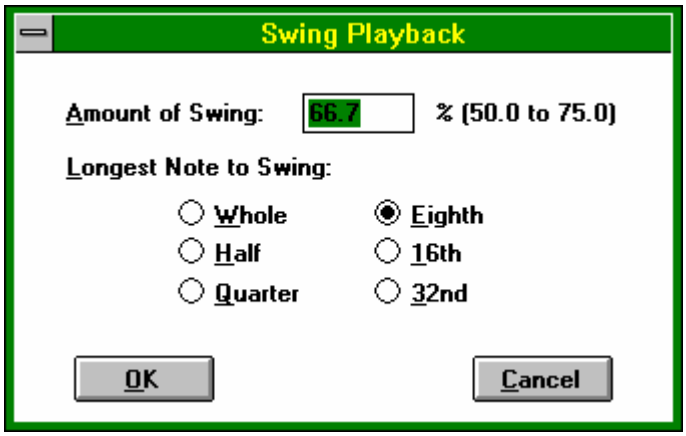

De optie longest note to swing geeft aan op welke noten de swing wordt toegepast. Staan in je stuk muziek alleen maar halve tonen of kwart tonen en je stelt de swing in als in voorbeeld venster, dan is er geen verschil te horen. Immers Encore past alleen swing toe op achtste noten of kleiner (zie vb venster).

Align Spacing... In het menu Setup kan je Auto Space aan- of uitzetten (afvinken). Als deze functie actief is lijnt Encore de noten die je invoert automatisch uit (verdeelt ze mooi in de maat). Bovendien piept Encore wanneer een maat vol is. Je kan dan geen extra noten in die maat zetten. Eenmaal geplaatste noten kan je met de pijltes cursor verschuiven (horizontal en vertikaal). Auto space is een handige optie. Wanneer de optie uit staat kan je noten neerzetten waar je wil en ook meer noten in een maat zetten dan mogelijk is.
Align spacing... is ook zo'n soort functie. Zij lijnt de noten in de maten netjes uit.

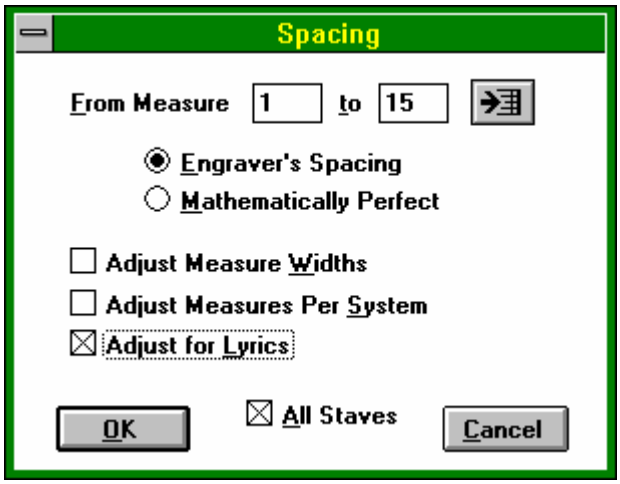

Het verschil tussen optie Engravers spacing en Mathematical Perfect heb ik nog niet ontdekt. De opties lijnen de noten in de maten netjes uit. Na bv. transponeren of bv het veranderen van de hoeveelheid maten per notenbalkje of met cursor horizontaal verslepen van noten, willen noten weleens niet meer netjes uitgelijnd staan Je kan dat wel allemaal met de hand corrigeren, maar align spacing doet Encore dit in een knipoog.
Extra opties:
All Staves = alle partijen van een partituur of alleen de partij waarin de cursor staat
Adjust for Lyrics = uitlijnen met de liedtekst. Liedtekst invoegen door Windows Palettes Graphics druk op Knopje met L erin (lyrics). De lied editor is actief er verschijnt een roze pijltje voor de system waar de lied editor actief is. Klik de noot aan waar je de tekst onder wilt plaatsen. Er verschijnt onder die noot een verticaal knipperend streepje (schrijf cursor). Als je een spatie typt springt de cursor automatisch naar de volgende noot. Als je een lettergreep afbreekt met een - , dan springt de cursor eveneens naar de volgende noot (zoals in no - ten)
Adjust measure widths = aanpassen maatbreedte. Encore past dan automatisch de maatbreedte aan wanneer er veel kleine noten in de ene

maat staan en in een andere maat op dezelfde balk maar een paar noten.
Adjust measures per system = aanpassen van het aantal maten per notenbalk. Encore kijkt hoeveel maten er het beste op een balk kunnen staan. Staan er teveel op een balk om goed leesbare bladmuziek te krijgen dan schuift hij een of enkele maten door naar een volgend system.
Dit kan ook handmatig via het toetsenbord. Nml.:

[deze toets verschuift de laatste maat van het system (notenbalk) waarin de cursor staat naar het volgende system. Alle maten schuiven een plaatsje door naar beneden. Het laatste system krijgt er een maatje bij.

] deze toets haalt de eerste maat van het volgende system terug en voegt die achteraan. Alle maten schuiven een plaatsje door naar boven. Van het laatste system gaat een maatje af

Opm. Een andere wijze om het aantal maten per system te bepalen kan door menu Score... Measure per System...

Menu Scores

Dit menu bepaalt hoe je document grafisch wordt opgebouwd. Hier bepaal je teksten, titels, voetnoten enz; het aantal paginas, het aantal partijen (Staff) van een partituur; schrijfwijze van deze partituur; aantal notenbalken per bladzijde; het aantal maten per notenbalk: centrering van notenbalken op de bladzijde (verticaal)

Text Elements... Dit hulpvenster plaatst op standaardplaatsen ingevoerde tekst...

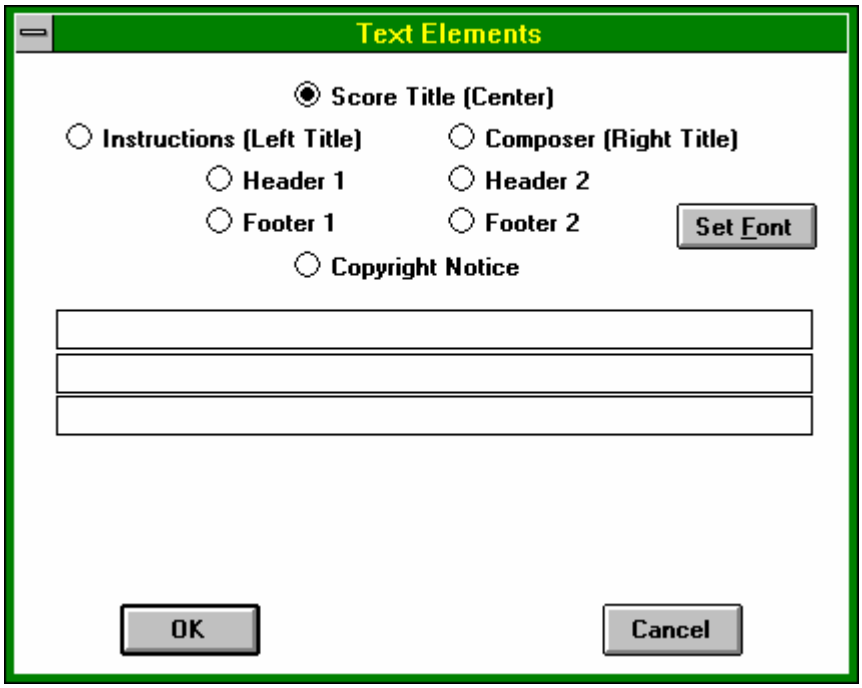

Score Title = titel muziek stuk (deze staat bovenaan en is gecentreerd)
Instructions = instructies (links uitgelijnd)
Composer = componist (rechts uitgelijnd)
Header = koptekst
Footer = voettekst
Per invoerregel van het hulpvenster kan je een ander lettertype/grootte invoeren, m.b.v. de knop Set Font [alt+f]. Wanneer je de instellingen van lettertypen enz. wilt bewaren voor volgende sessies met Encore, dan moet je de instellingen opslaan d.m.v. menu Setup... Save Preferences (=instellingen opslaan).
Ook kan je teksten invoeren met menu Windows Palette Graphic T knopje

Add Page... Voegt een bladzijde toe.

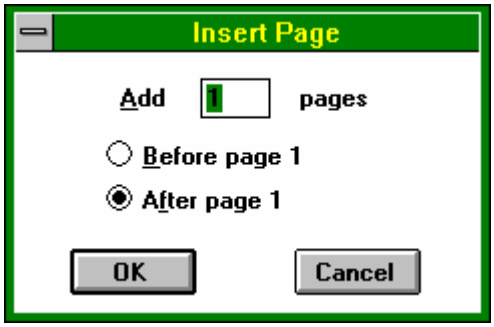

Het venster spreekt voor zich. Wat er op die bladzijde komt te staan aan notenbalken en maten per notenbalk is gelijk aan pagina 1. De instellingen van een bladzijde kan je bepalen met menu Score... Measures per System... (maten per notenbalk) en Systems per Page... (= notenbalken per bladzijde).

Delete Page... Verwijdert een bladzijde. Dit menu opdracht is alleen beschikbaar wanneer je document meer dan een blazijde heeft.

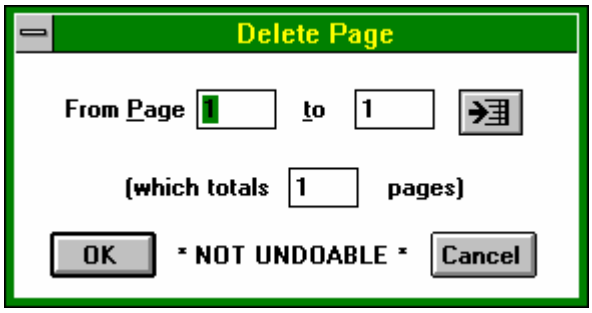

De knop laat Encore automatisch tot en met de laatste pagina invullen.
N.B. deze opdracht kan je niet ongedaan maken. Dus kan je voor de zekerheid eerst je werk opslaan [Ctrl+S] en dan de bladzijden verwijderen. Mocht er iets niet goed gaan (door foute invoer in het hulpvenster) dan kan je altijd nog het oorspronkelijke bestand terughalen met menu File.. Revert to Saved.

Add Staff... Toevoegen een partij (Staff) voor een partituur.

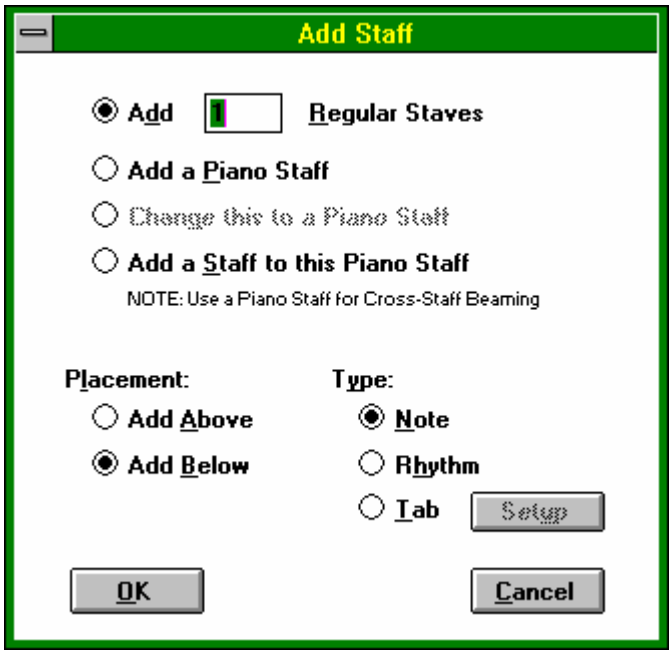

Er zijn drie soorten partijen:
1. Note = normale notenbalk
2. Rhythm = een enkele lijn waarop ritme wordt aangegeven met notenschrift
3. Tab = schrijfwijze waarmee grepen voor gitaar geschreven wordt.
Placement: = plaatsing van de nieuwe partij ten opzichte van de partij waarin de cursor staat.
Er zijn vier opties om een nieuwe partij toe te voegen:
Regular staff = normale partij
Piano staff = piano partij dubbele notenbalk, bovenste met G sleutel en onderste met een F sleutel
Change into piano staff = maakt van de huidige gewone partij een piano partij. Deze optie is alleen beschikbaar wanneer de cursor in een normale partij staat.
Add a staff to this piano staff = voegt een partij toe aan een piano partij . Deze optie is alleen beschikbaar als de cursor in een pianopartij staat.
De nieuwe partij neemt alleen de aanvangs-toonsoort en maatsoort over van de partij waarin de cursor staat, incidentele maatsoort- en toonsoortveranderingen worden niet meegenomen.

Delete Staff Voor je deze optie kunt kiezen moet je eerste de hele partij selecteren door aan het begin van de partij voor de eerste maat in de marge te klikken/ dubbelklikken. Meerdere partijen laten zich

selecteren als je de shift-toets vasthoudt. Encore komt met een melding dat de opdracht niet ongedaan gemaakt kan worden. Dus voor alle veiligheid: eerst je werk opslaan [Ctrl+S]. Mocht er iets niet goed gaan (door foute invoer in het hulpvenster) dan kan je altijd nog het oorspronkelijke bestand terughalen met menu File.. Revert to Saved of de oude gesavede versie voor de dag halen.

Splitt this Staff... Met deze optie kan je een partij verdelen over een nieuwe tweede partij.

Je kan de noten scheiden door een bepaalde hoogte aan te geven. Notes below ... in dit voorbeeld C3, d.w.z. alle noten onder C3 worden in de nieuwe partij geplaatst.

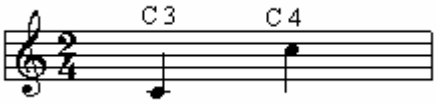

Andere optie om een partij te scheiden kan middels het eerst toekennen van een stem (= voice) aan verschillende noten. Waarna je m.b.v. dit scherm een bepaalde voice in een nieuwe partij (aparte notenbalk) laat schrijven.(zie menu Notes Voices...).
Set to clefs. Hiermee bepaal je de nieuwe sleutel (=clef) van de nieuwe partij. De meest bekende zijn de G-sleutel (Treble- Clef) en de F-sleutel (Bass- Clef)
De C-sleutels vindt je achter Tenor-clef en Alto-clef
Keep Notes in een Piano Staff = houdt de noten in een piano partij.
N.B. Deze functie is niet te herstellen met Undo. Dus voor alle veiligheid: eerst je werk opslaan [Ctrl+S]. Mocht er iets niet goed gaan (door foute invoer in het hulpvenster) dan kan je altijd nog het oorspronkelijke bestand terughalen met menu File.. Revert to Saved of de oude gesavede versie voor de dag halen.
Deze functie is alleen beschikbaar wanneer in menu View Lineair View optie "uit" staat (geen V-tje ervoor).

Connect Staves... Deze functie is alleen beschikbaar wanneer je een partituur (meerdere partijen) of een pianopartij invoert. M.b.v. dit venster bepaal je hoe de verschillende notenbalken aan elkaar geschreven worden.

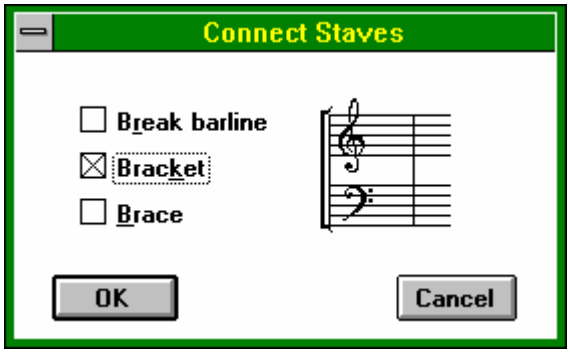

De optie break barline onderbreekt de maatstreep tussen de balken. In het venster wordt een voorbeeld gegeven van de gekozen optie.

De optie Bracket plaatst een haak vooraan de notenbalken.
De optie Brace plaatst een accolade voor de notenbalken.

Center Staves
Center Systems Deze twee functies centreren (zo je wilt verdelen) de bladmuziek in verticale zin over het papierformaat (zoals ingevoerd bij men File Print Setup...).
De eerste notenbalk blijft op de pagina staan, de overige balken worden verdeelt over de rest van de pagina onder de eerste balk.
Wanneer je kiest voor center systems dan worden de notenbalken t.o.v. de pagina verdeeld. Wanneer je een partituur hebt met drie parijen en 5 balken op de bladzijde en kiest voor center staves, dan worden die drie partijen onderling gecentreerd t.o.v. de pagina (ze komen verder of dichter bij elkaar te liggen). Kies je voor center systems dan blijft de onderlinge afstand van die drie partijen gelijk maar worden de 5 balken (3 dik) gecentreerd t.o.v. de pagina.
Opm.: Handmatig zijn alle notenbalken met de pijltjes cursor te verschuiven verticale richting. (ook horizontaal om links en rechts te laten inspringen)
Plaats de pijltjescursor helemaal linksboven in het hoekje van de noten balk. Klik aan en sleep de balk naar gewenste positie. Wanneer je een balk zo verplaatst worden alle onderligende balken meegenomen in dezelfde richting. Dus verschuif je de bovenste balk naar boven dan worden alle balken naar boven geschoven. Verschuif je de tweede balk naar boven dan gaan alle balken eronder (4e 5e enz.) mee naar boven, de tweede balk komt wel dichter bij de eerste balk te liggen want de balken erboven verschuiven niet.

Measures per sysytem ... = aantal maten per notenbalk.

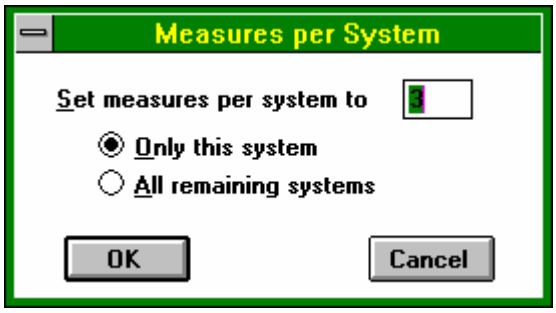

Zet de cursor in de notenbalk (system) waarvan je het aantal maten wilt bepalen, en roep dit venster op. Het aantal maten vul je in; 3 in dit voorbeeld, en kies een optie Only this system = alleen deze notenbalk, of All remaining systems = alle volgende notenbalken.
Reeds ingevoerde muziek verdwijnt niet, deze wordt verschoven naar de volgende of vorige balk.

Systems per page... = aantal notenbalken per pagina.

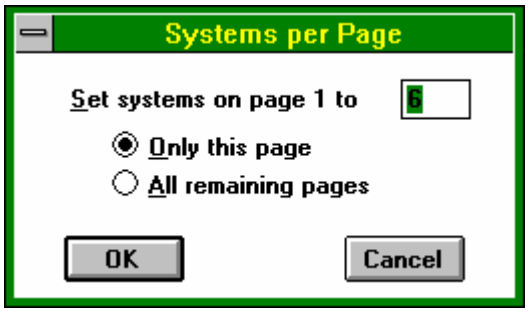

Zet de cursor op de pagina waarvan je het aantal notenbalken wilt bepalen/ wijzigen, vul het aantal notenbalken in en kies alleen deze pagina (only this page), of alle volgende paginas (all remaining pages).
Reeds ingevoerde muziek verdwijnt niet!! Deze wordt verschoven naar een volgende of vorige pagina.

Menu View

In dit menu worden allerlei zaken bepaald die het beeldscherm aangaan.

Show/Hide In dit hulpvenster stel je het beeldscherm naar eigen wens in .

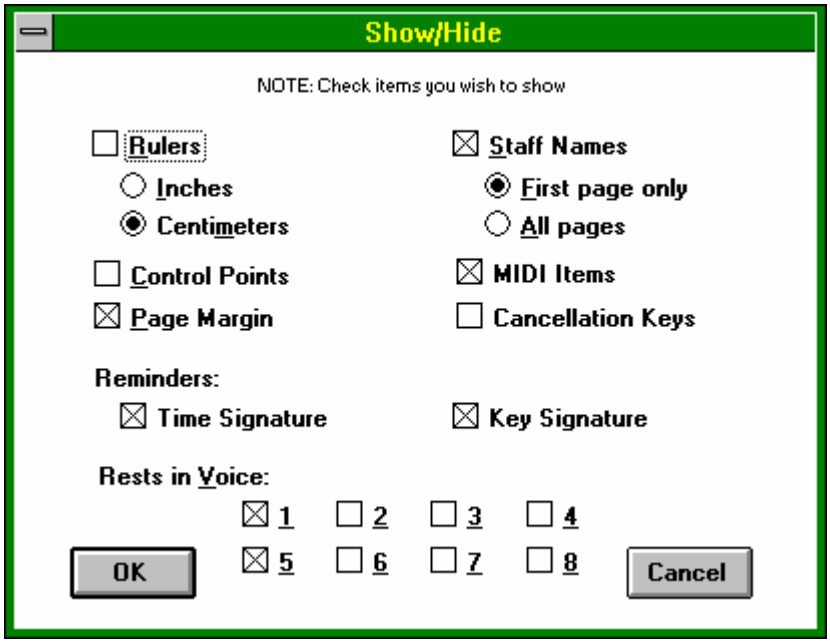

Rulers = Encore plaatst aan de rand (horizontaal en verticaal) van het werkvenster linealen, met een indeling van centimeters of inches. Handig als je muziek wilt uit printen in een klein formaat.
Control Points = stuurblokjes. Deze blokjes worden zichtbaar als de optie aangekruist is. Encore maakt bij bijna alle grafische elementen, textblokjes, Endings, legatobogen (Slur notes), verbindingsbogen (Tie notes) gebruik van deze blokjes. Je kunt met de pijltjescursor deze blokjes verslepen waardoor je een element nog kunt manipuleren. Deze blokjes worden uiteraard niet afgedrukt. Ook als de optie uitstaat en de blokjes niet zichtbaar zijn kan je deze elementen nog manipuleren als je maar op die (onzichtbare) blokjes klikt.
Page margin = de aangekruiste optie geeft een niet-afdrukbare stippellijn op het werkvenster. Deze stippellijn stelt de marge van de bladzijde voor. N.B. De optie menu View Linear View moet uitstaan.(geen vinkje ervoor). Instellen van marges doe in menu File Score Settings...
Staff names = naam van instrument dat de partij speelt. (Staat voor de eerste maat ven het muziekstuk). Je voert deze naam in door via menu Windows Staff Sheet in het blokje name te klikken. Met de wisseloptie in het werkvenster kan je ze van het venster halen of niet.
Midi items. Ingevoerde Midi aanwijzingen maakt je hiermee zichtbaar op het scherm. Als ze op het scherm zichtbaar zijn, dan worden ze bij het afdrukken ook geprint. Midi aanwijzingen worden ingevoerd d.m.v. menu Windows Palette Tools te klikken op het onderste knopje met Midi erop.
Cancellation keys is mij onbekend.
Reminders: Time signature en Key Signature onbekend.
Rests in voices. Van de aangekruiste stemmen (voices) worden de rusten getoond. Wanneer je meerstemmige muziek wilt invoeren doe je dat met behulp van het knopje Voice in het werkvenster. Encore zet automatisch de nootjes in de eerste stem. Als je de tweede stem gaat invoeren in dezelfde notenbalk dan moet je eerst het knop voice in het werkvenster op voice 2 zetten. Alle dan ingevoerde noten zijn dan de tweede stem. Speel je het muziekstuk af dan hoor je alleen de eerste stem. Om alle stemmen te horen moet je de knop voice weer op All voices zetten. Wanneer je een tweede stem invoert en in die tweede stem zitten rusten, dan is het heel verwarrend als je die rusten van de tweede stem tussen die eerste stem door ziet staan. Je zet Daarom in dit Show/Hide venster alleen de rests in voices 1 aan en rests in voices 2 uit. De rusten die je in de tweede stem invoert zijn er wel, je kan ze alleen niet zien. Als je Encore met menu Setup de optie Auto space (automatisch uitvullen van de noten in de maat) aanzet plaatst Encore die tweede stem zo in de maat dat het geheel goed leesbaar blijft.

Guitar Frets... Wisseloptie die gitaargreep tabellen (voor akkoorden) zichtbaar / afdrukbaar maakt of niet. De optie is alleen beschikbaar wanneer je de noten/partij eerst selecteert. Middels het menu Windows Palette Graphics kan je akkoorden of gitaargreeptabellen toevoegen. Klik op knopje C (van Chords = akkoorden) of knop G (guitar frets) en klik een noot aan, waar je het akkoord aan wilt koppelen. Je krijgt een hulpvenster waar je het juiste akkoord aangeeft. Encore plaats de naam of greeptabel boven het stuk. De wisseloptie laat bij de akkoordnaam de greeptabel zien of niet.

Show Staves/Hide Staves Wanneer je een partituur hebt kan je met behulp van deze functies een geselecteerde notenbalk (system) of een geselecteerde partij even van het scherm halen, of weer terugroepen. Soms makkelijk met invoeren. Als er bij het afdrukken een of meerdere partijen tijdelijk van het scherm gehaald zijn worden deze ook niet afgedrukt.

Size to fit Weergave optie van het werkvenster. De breedte van je bladmuziek wordt aangepast aan de breedte van het werkvenster. Staat de optie uit dan moet je soms scrollen om een hele notenbalk van links naar rechts te kunnen lezen.

Linear View Encore heeft twee weergaveopties. Wanneer linear view uit staat dan is de weergave gelijk aan de indeling op een bladzijde (met Show/Hide page margin zijn dan ook de pagina marges met een stippellijn zichtbaar).
Staat Linear View aan dan plakt Encore als het ware alle notenbalken achter elkaar zodat er maar een hele lange notenbalk is op het scherm. Soms makkelijk bij het invoeren of mee lezen bij afspelen (menu Setup Follow Playback aan zetten). Je kan alleen Linear View kiezen als menu View Size to Fit uitstaat. Je moet dan scrollen om verder in je muziekstuk te komen.

Menu Windows

Dit menu heeft te maken met allerlei hulp- en werkvensters in Encore.

Palette

Er zijn verschillende paletten waarvan je allerlei elementen kunt invoeren. Wanneer je cursor in de pijltjesmodus of de gum- modus staat en je klikt op een optie uit een palette dan verandert de cursor automatisch in de schrijfmodus. Klik op een element van het palette en plaats de cursor in het document en klik. Je kunt meerdere paletten naast elkaar activeren. Maar dit is niet nodig. Je kan heel handig met de muis op het naamblokje Notes in dit voorbeeld klikken en het volgende palette verschijnt.

Palette Notes

Dit palette bestaat uit een rij noten en een rij rusten. De bovenste noot is een dubbele hele noot (komt niet zovaak voor), de rest spreekt voor zich. Onder de kleinste noot staat rechts een kruis links ervan een dubbelkruis. Eronder een dubbele mol en een enkele mol. Wanneer je een knop kiest dan verandert de cursor in het werkvenster in die noot die je dan kan plaatsen in je document (klik op gewenste plaats). De mollen en kruizen moeten per noot aangegeven worden. Plaats eerst een noot in het document en klik dan het kruis aan en leg het kruis op de noot die je wilt verhogen.
Daaronder haakjes en een herstellingsteken. De haakjes horen bij een alteratie (= incidentele kruis, mol, herstellingsteken) en zijn om voor de muzieklezer te waarschuwen wanneer een tijdelijke alteratie ophoudt. Zie de tweede maat in het voorbeeld het herstellingsteken dat voor de eerste noot staat is niet direct noodzakelijk. Maar dient als waarschuwing, daar de vorige noot een mol had.

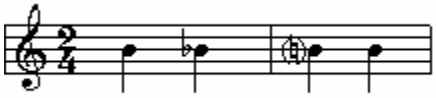

Dan volgen twee knopjes met dubbele punt een enkele punt voor het in voeren van een gepuncteerde noot. Klik noot aan en dan een punt en plaats dan de noot in document.
Laatste knop 3 : 2 is voor de anti-metrische figuren.(dat zijn triolen (Tuplets), kwintolen enz). Klik eerst de noot aan bv. eenachtste dan de triool knop en dan invoeren in je document. Meest voorkomende is een triool daar staat de knop ook standaard op; verhouding is 3 : 2 . Als je een andere verhouding wilt bv. kwintool 5 : 2 dan moet je dubbelklikken op de trioolknop in een hulpvenster kan je de verhouding dan aanpassen.

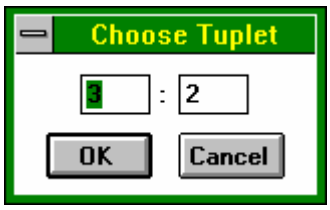

Alle onderdelen van dit palette zijn met toetsenbord te activeren.
Voor snel invoeren van een partij werkt dat na wat oefening het snelst. Linkerhand bedient het toetsen bord en rechterhand (muis) plaats gekozen onderdeel.

R activeert dit palette en de schrijfmodus, en het is de wisselknop voor rusten of noten.
E(rase) activeert de gum.
A(rrow) activeert pijltjescursor
1 hele noot/rust
2 halve
3 kwart
4 achtste
5 zestiende
6 32ste
D plaatst er punt bij. Shift+D dubbel punt
F(lat) mol. Shift F dubbelmol
S(harp) kruis Shift S dubbelkruis
N(ormal) herstellingsteken. shift N haakjes.
T(uplet) triool

Palette Clefs (= sleutel)

Er zijn hier 8 verschiilende sleutels aan gegeven.
De bovenste twee, de G en F sleutel zijn meest bekend. Daaronder volgen 2 C sleutels.
De alt-sleutel (onderste in vb.)

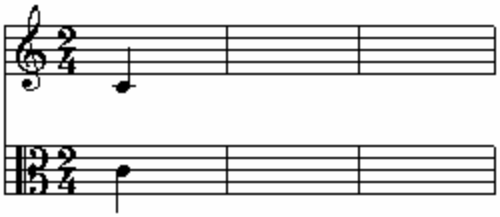

Beide kwartnoten hebben dezelfde hoogte nml. C.
De tenor- sleutel (rechtse knop onderste in voorbeeld).

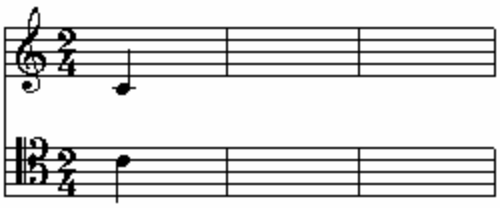

Beide kwartnoten hebben dezelfde hoogte nml. C.
De volgende twee op het palette zijn G-sleutels de linkse is een octaaf hoger de rechtse is een octaaf lager.

De laatste twee sleutels is een Bas-sleutel, 'n F-sleutel maar dan een octaaf lager.
De sleutel die daarnaast staat is een sleutel die gebruikt wordt voor slagwerk partijen.
Omzetten muziek met F-sleutel naar een G-sleutel. Plaats de G-sleutel voor in de eerste maat. Alle noten verschuiven een octaaf omlaag (ze hangen onderaan de balk). Selecteer alle noten en kies menu Notes Change Pitch... en kies één octaaf hoger (up). Alle noten komen op hun plaats.

Palette Graphics

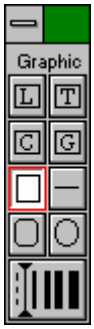

Met de onderste vijf knoppen kan je figuren invoeren . Een rechthoek, een rechthoek met afgeronde hoeken; een ovaal/cirkel; een lijn. In de onderste knop staan een aantal lijndiktes die je kan kiezen door op de gewenste dikte te klikken. In dit voorbeeld actieve knop kan je met de muis een rechthoek tekenen. De cursor verandert in het werkvenster in een paskruis, plaats de cursor in een hoek van je gewenste rechthoek klik aan en houd knop ingedrukt, sleep de cursor tot de rechthoek de gewenste grootte heeft en laat de muisknop los. De rechthoek is geplaatst. Op iedere hoek zitten stuur-blokjes (Control points) waarmee je de rechthoek kan manipuleren. Deze control points zijn, indien onzichtbaar zichtbaar te maken middels de optie control points uit menu View Show/Hide.
De bovenste vier knoppen zijn voor het invoeren van tekst-elementen. Als je een van de elementen kiest dan verandert In het hoofdmenu Notes in Text. Via dit menu kan je het lettertype (Font) en het uitlijnen (links rechts gecentreerd) bepalen.
Knop met T = tekst modus. Klik in het werkvenster op de plaats waar de tekst moet komen. Er verschijnt een rechthoekje (kader voor in te voeren tekst) met rechtsonder een controlpoint en een knipperende schrijfcursor je kunt tekst typen. (In vb. wat)

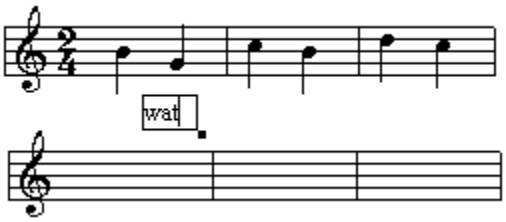

Echter het tekstkader is klein. Teveel tekst kan niet in het kader en is niet zichtbaar. Het is handig om eerst het tekstkader de gewenste vorm te geven door het control point te verslepen en dan pas te beginnen met typen. Is de tekst klaar. Klik dan op pijltjescursor de rechthoek verdwijnt en het textkader heeft op iedere hoek control-points waarmee je de vorm van het tekstkader nog kan manipuleren, door een van de control points te verslepen (aanklikken vasthouden verschuiven en loslaten). Je kan het tekst kader in zijn geheel verplaatsen door met pijltjescursor midden in het tekstkader te klikken en verslepen. Ingevoerde tekst kan je bewerken door muis in schrijfmodus te zetten en in het tekst kader te klikken. Tekst selecteren door Shift+ → .
Knop L = lyrics liedtekst. Als je deze knop kiest wordt er in de marge een roze pijltje geplaatst. Dit is de regel waarop de liedtekst komt te staan. Het roze pijltje kan verticaal verschoven worden waarmee je de songtekst dichter of verder van de notenbalk plaatst. Klik de noot aan waar de songtekst start, een schrijfcursor knippert onder de noot. Typ de songtekst; op een spatie gaat Encore verder naar de volgende noot, en een streepje - deelt een woord in lettergrepen. Encore gaat automatisch naar de volgende noot. Met TAB of Shift TAB selecteert Encore de liedtekst die bij de volgende/vorige noot hoort, makkelijk als je tekst moet veranderen. Met de gumcursor kan je een woord

verwijderen door erop te klikken. Opties voor verschuiven en plaatsing van noten (om meer ruimte te maken voor de tekst) zitten in menu Measures...Align Spacing...(Ctrl+J). Je kan m.b.v. de knop voices meerdere regels liedtekst onder een notenbalk zetten. Zet knop voices op voice 2 een je kan een nieuwe regel toevoegen.
Knop C = Chords akkoord. Deze knop plaats akkoordnamen boven de noten waar ze bij horen. Knop kiezen dan een noot aanklikken een hulpvenster verschijnt waarin je het juiste akkoord moet bepalen. Met de gumcursor kan je akkoordnamen verwijderen door erop te klikken.

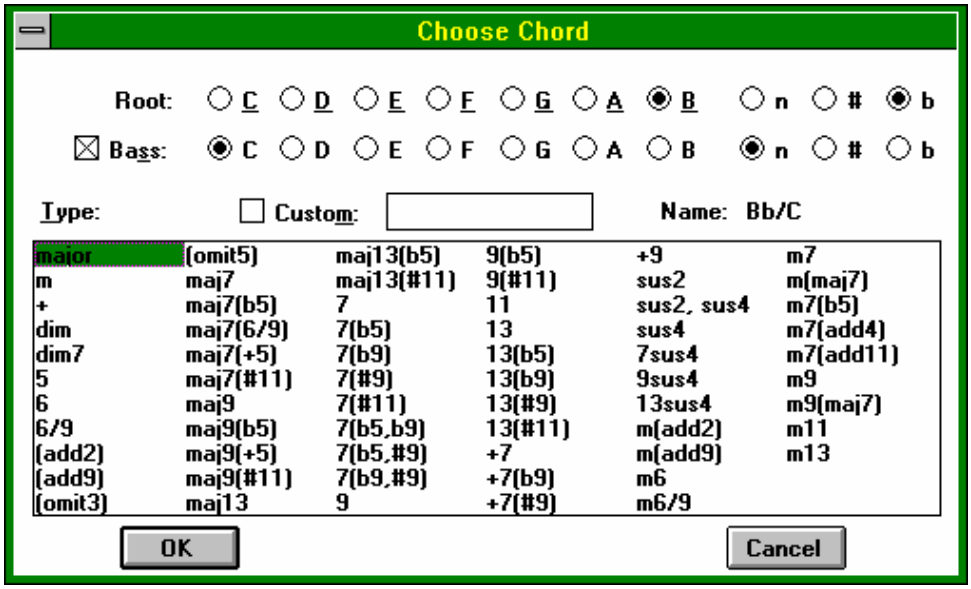

Bij root wordt de basis akkoordnaam ingevuld, in dit voorbeeld Bes. Het akkoord kan een bijzondere bastoon hebben (laagste noot). Je kruist Bass aan en kiest de noot, in dit voorbeeld een C. Je kan uit het grote kader nog een toevoeging kiezen (hier niet gedaan), als een toevoeging in het kader niet voorkomt kan je die bij Custom invullen. Achter Name zie je hoe Encore uiteindelijk de akkoordnaam boven de noot gaat plaatsen.
Worden akkoordnamen ingevoerd dan zie je in de marge van het werkvenster een roze pijltje dit is de regel waarop de akkoordnamen komen te staan. Je kan het pijltje verticaal verschuiven om de afstand tot de notenbalk te veranderen.
Als je een muziekstuk met akkoordnamen erboven transponeert dan transponeren de akkoordnamen automatisch mee.
Knop G = Guitar frets deze knop plaatst net als bij akkoorden een akkoordnaam en een greeptabel voor gitaar boven de notenbalk. Via menu View Guitar Frets kan je ze tijdelijk (tot de de optie weer aanzet) weghalen, bv. om zonder greeptabellen te printen en toch de greeptabellen wilt bewaren in je document.

Palette Tools

Met de eerste twee knoppen plaats je legatobogen.
Het knopje met kleine noot en een = teken is een aanduiding voor het tempo. Als deze knop kiest en je plaats deze in je document (klik), dan opent een venster waar je de waarde kan invoeren.

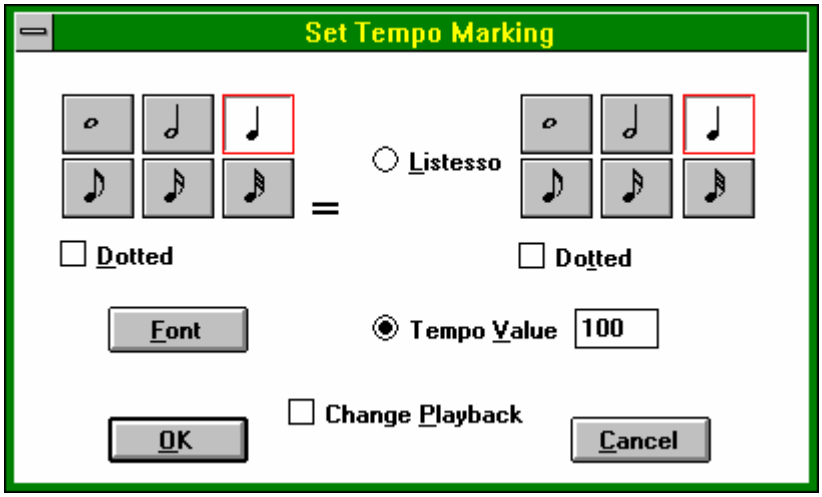

In dit voorbeeld komt achter de kwartnoot het = teken en dan de tempo value (hier 100) , dat betekent 100 beats (maattikken) per minuut.
Knop met > =plaats je een teken voor dynamiekverandering (crescendo/decrescendo) in je document. Kies de knop, plaats de cursor waar je de verandering wilt invoeren, klik aan en sleep tot je figuur naar wens is. Encore verwerkt deze tekens ook bij het afspelen. Teken verwijderen m.b.v. gumcursor op control point. (voor control point zie menu Show/Hide)
Als je dubbelklikt op de knop met > dan verschijnt volgend venster.

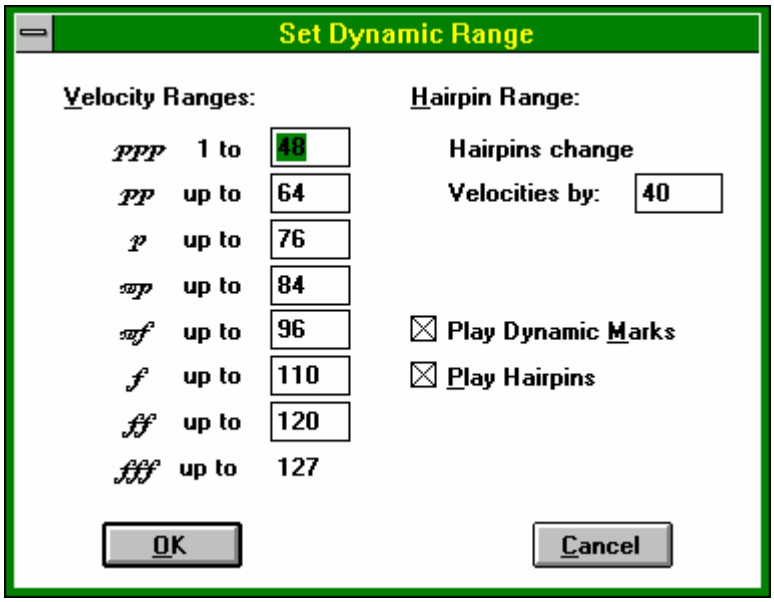

Hierin kan je de dynamische veranderingen precies bepalen, op een schaal van 1 tot en met 127. Overige dynamiek zie menu Notes Velocities en menu Windows Palette Dynamics.
Volgende vier knoppen zijn knoppen voor trillertekens.

Invoeren: kies knop plaats cursor klik aan en sleep tot figuur naar wens is. Verwijderen met de gum.
Dan volgen twee knoppen voor haakjes. Invoeren: kies knop plaats cursor klik aan en sleep tot figuur naar wens is. Verwijderen met de gum.

Deze knoppen zijn aanwijzingen voor piano en betekenen beide dat er met pedaal gespeeld moet worden. (noten blijven dan langer klinken ook als de toetsen los gelaten worden). Wanneer je dubbelklikt

op de knop, dan vraagt Encore in een hulpvenster of je dit geluidseffect ook bij het afspelen wilt bewerkstelligen.
De volgende twee knoppen zijn grafische elementen, waar ik de betekenis niet van weet.Invoeren: kies knop plaats cursor klik aan en sleep tot figuur naar wens is. Verwijderen met de gum.

Deze knoppen 8 van A (ottova) plaats je boven de noten die een octaaf hoger gespeeld moeten worden. Plaats de cursor boven de eerste noot en alle volgende noten zullen een octaaf hoger klinken. Met het gestippelde haakje (loco) kan je het opheffen, Plaats het haakje op de stippellijn waar de noten hun normale klank moet krijgen en klik. Dit haakje kan je verslepen met de muis.
De knop 8 vab b(assa) werkt hetzelfde met dat verschil dat het nu een octaaf lager gespeeld moet worden, Encore laat het ook zo klinken. Deze tekens zijn te verwijderen met de gum.

Met de knop MIDI kan je midi gegevens invoeren. Kies de knop en zet de cursor op de gewenste plaats klik en volgend venster verschijnt.

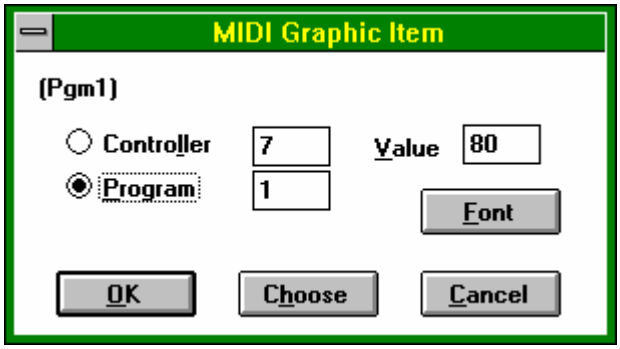

Je kan program nummers toevoegen En controllers regelen. Eerst programnummers. Deze programnummers zijn de geluiden die je ingebouwde synthesizer kan maken. Wanneer je de optie program kiest en daarna Choose (= kies) dan krijg je een nieuw venster met de 128 verschillende opties.

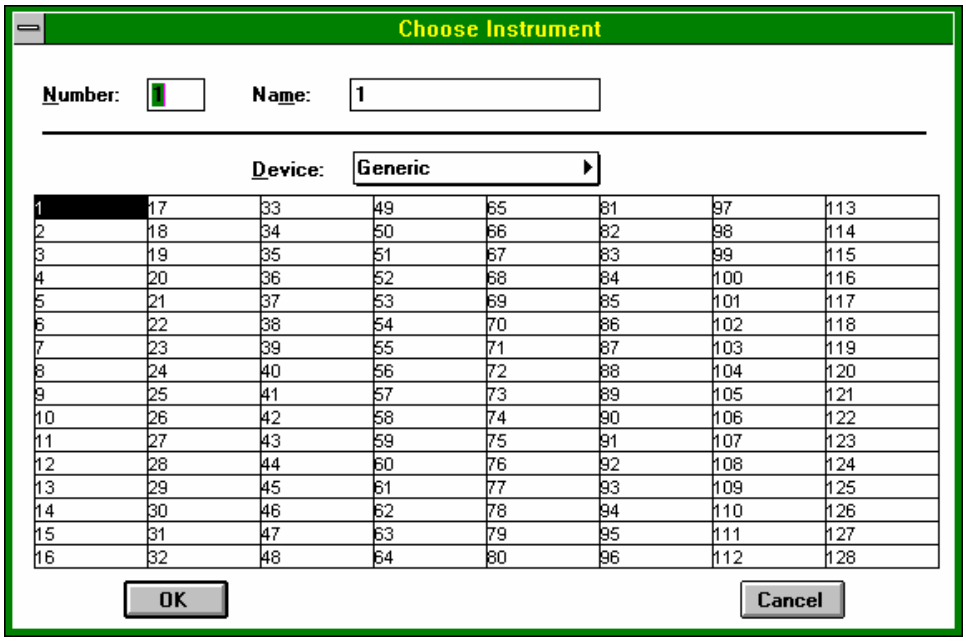

1	17	33	49	65	81	97	113
2	18	34	50	66	82	98	114
3	19	35	51	67	83	99	115
4	20	36	52	68	84	100	116
5	21	37	53	69	85	101	117
6	22	38	54	70	86	102	118
7	23	39	55	71	87	103	119
8	24	40	56	72	88	104	120
9	25	41	57	73	89	105	121
10	26	42	58	74	90	106	122
11	27	43	59	75	91	107	123
12	28	44	60	76	92	108	124
13	29	45	61	77	93	109	125
14	30	46	62	78	94	110	126
15	31	47	63	79	95	111	127
16	32	48	64	80	96	112	128

Klik je op device dan kan je uit het rolmenu een aantal device's kiezen. Er staan een aantal synthesizertypen bij, voor als je een synthesizer aansluit op je computer. Encore neemt dan de geluiden van die aangesloten synthesizer over.

De meeste geluidskaarten hebben een ingebouwde synthesizer. Als je hier een device kiest dan speelt Encore via de ingebouwde synthezer af. Kies bv general midi als device en pak nummer 58 = trombone.

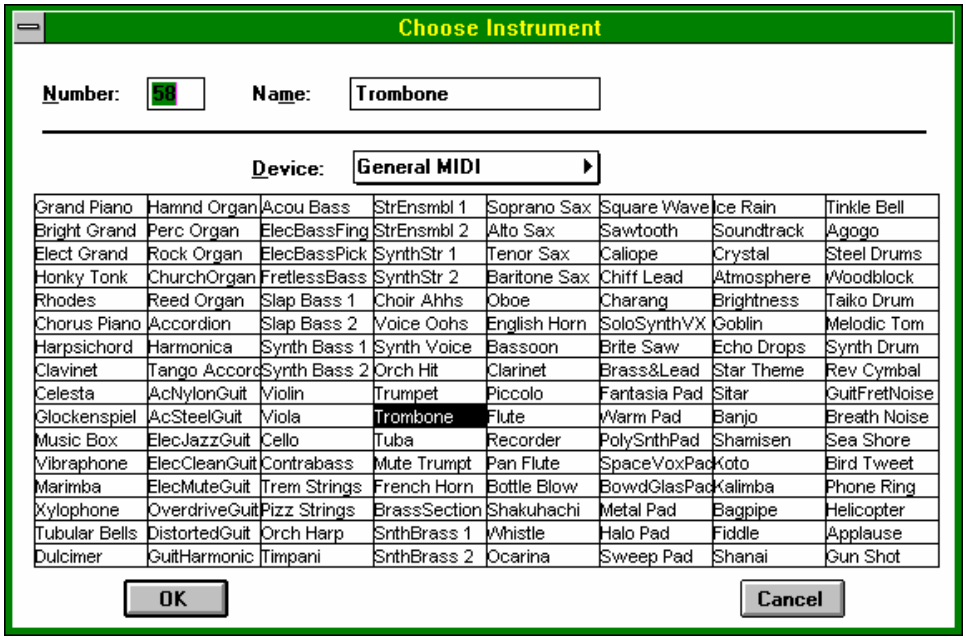

Kies je Ok dan plaats Encore een midi aanwijzing in je muziekstuk vanaf dat punt wordt afgespeeld met de ingevoerde instelling Controllers.
Wanneer de optie wilt instellen staat het venster automatisch op controller 7. Dit is de controller die het main volume (hoofd volume) regelt. De waarde staat op 80 , het is te regelen in een schaal van 0 - 127. Er zijn meerdere controllers. Kies optie controllers en choose. Je krijgt nieuw hulpvenster waarmee je van alles kunt regelen.

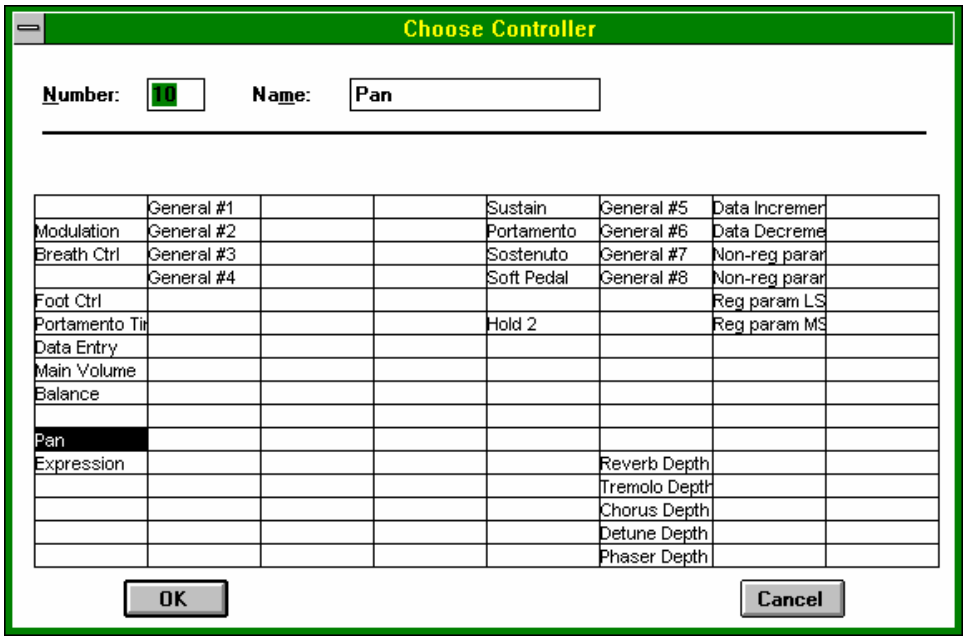

In dit vb in de controller Pan geselecteerd. Hiermee kan je geluid over je linker- en rechter box regelen. Stel deze controller in op 127 en je hoort de partij aan een kant. Op 0 is aan de andere kant op 64 is verdeelt opver de twee boxen.
Wat de andere controllers precies doen moet je maar uit proberen.
programnummers en controlleraanwijzingen die in je document staan kan je verbergen als je bv wilt printen en de aanwijzingen niet geprint wil via menu View Show/Hide optie midi items.
Helemaal verwijderen doe je met de gum.

Palette Dynamic

Kies de knop, plaats de cursor waar je de dynamiek aanwijzig wilt en klik. Encore maakt bij het afspelen gebruik van deze aanwijzingen. Dubbelklik op de knop en het volgend venster verschijnt:

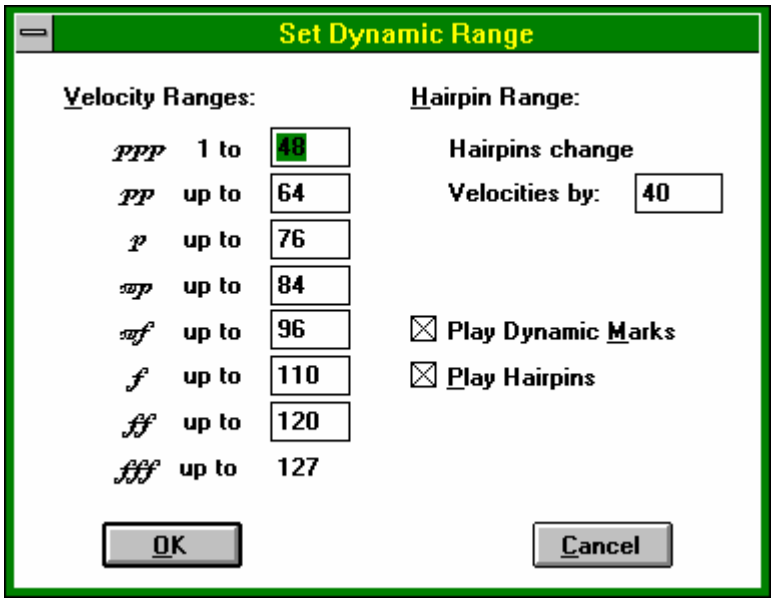

Hierin kan je de dynamiek aanwijzingen zelf in stellen middels Velocity (aanslag van piano) 1 = allerzachtst en 127 allerhardst (*fff*). Kruis de optie play dynamic marks aan, anders hoor je bij het afspelen geen verschil.

Palette Marks 1 Palet met allerlei grafische figuren. Deze figuren hebben geen invloed op het afspelen van de muziek. Invoeren: Kies de knop en zet de cursor op de gewenste plaats en klik. Verwijderen met gum

Palette Mark 2 Met dit palet geef je de articulatie van de noten aan.

- = portato = breed maar niet gebonden spelen
. = staccato = kort spelen
> = marcato = accent toon benadrukken
V = sforzando = zwaar accent.
Encore speelt deze accenten af. Je kan dit zelf instellen door te dubbelklikken op een knop. Dan verschijnt volgend hulpvenster:

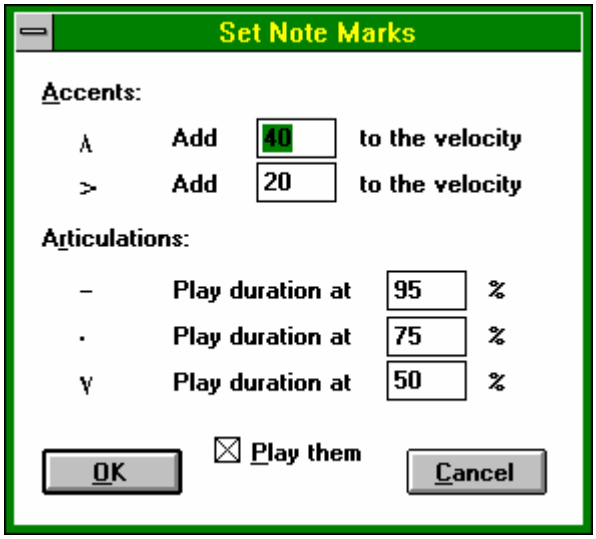

De optie onderaan play them laat Encore bij afspelen deze accenten gebruiken. Accenten wordt de velocity (aanslag) wat verhoogd. En bij de articulatie wordt de duur van de noot bepaald (duration). Zie ook menu Notes Velocity / Duration.

Palette Symbols Met dit palet kan je verschillende symbolen plaatsen in je document. Deze symbolen hebben geen invloed op het afspelen van je document.

Coda en segno tekens hebben geen invloed op het afspelen Als je dat wel wenst dan moet je naar menu Measures Coda Phrases...

Palette Guitar Dit hulpvenster staat vol grafisch symbolen de gebruikt worden in de grepen tabel voor gitaar. Je kan ze verwijderen met de gum. Hoe en wat alles precies is weet ik niet.

Palette Expressions

Met dit palet kan je aanwijzingen voor de muzikant invoeren. Deze aanwijzingen gebruikt Encore niet bij het afspelen (daarvoor moet je

naar menu Measure Tempo... toe)
Als je op een van de driehoekjes klikt dan rollen er andere knoppen door het venster. De laatste knop is leeg daar kan je een eigen aanwijzing invoeren.
Dubbelklik op de knop en er verschijnt een hulp venster waar je je aanwijzing kan veranderen (of het lettertype van je aanwijzing).
Verwijderbaar met gum

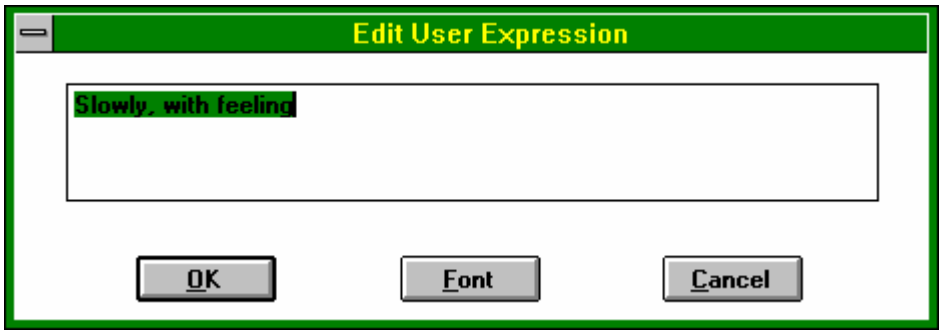

Windows Staff Sheet

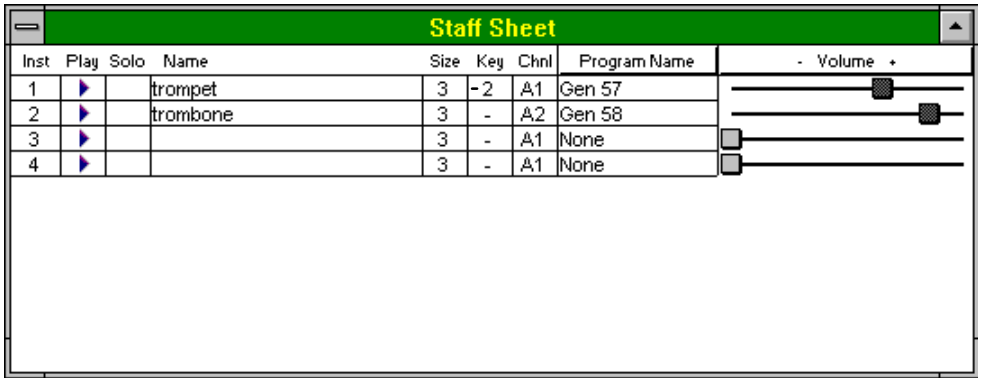

In dit menu voer je veel informatie in wanneer je met partituren werkt. In dit voorbeeld wordt gewerkt met een partituur van vier partijen. onder Inst in de tabel staan 4 rijen.
Klik in de kolom Solo en je kan een of een aantal instrumenten laten soleren, bij het afspelen.
In de kolom name klik je in de cel en er verschijnt een hulpvenster waar je de naam van het instrument invoert. Deze naam verschijnt dan in je document voor de eerste maat. (als je de optie staff names in menu View Show/Hide hebt aangezet)
De kolom size. Klik erin en stel de grootte van de notenbalken in (zowel op het scherm als in document). Er zijn 4 formaten. Formaat 1 is mooi klein en goed leesbaar voor een klein boekje. Overigens kan je in menu File Scoresettings je document met een verkleinings percentage afdrukken.
Kolom Key. Hiermee kan je niet gelijk gestemde instrumenten juist stemmen voor het afspelen. Een trombone is C gestemd (gelijk aan piano) een trompet is gestemd in Bes, daarom staan orginelen trompetpartijen altijd één hele toon hoger. Wanneer beide partijen ieder in hun orginele toonsoort ingevoerd zijn dan zal Encore dit vreselijk vals afspelen. Middels deze kolom Key laat je deze instrumenten juist klinken. Om de Bes gestemde trompet als een C te laten klinken moet de Key 2 halve tonen (1 hele) omlaag. Voor Es gestemde instumenten geldt key -9 (vierenhalve toon omlaag) of +3 (anderhalve toon omhoog).

Kolom Chnl - channel Kanaal.
Kanaal 10 of kanaal 16 is vaak een drum kanaal.
Kolom prg programe name.

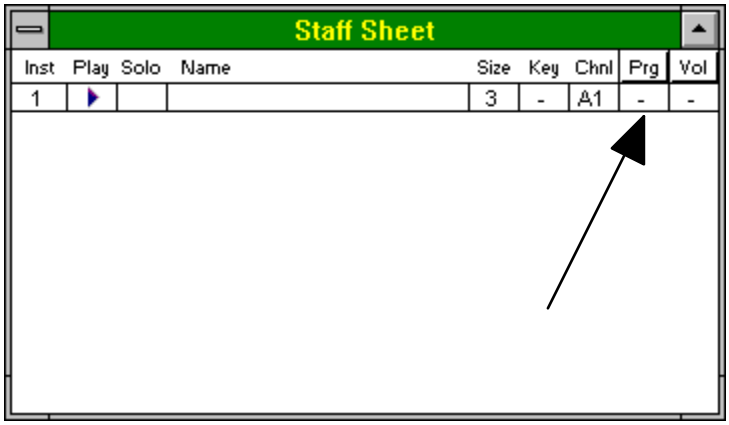

Als je op het woord Vol of Prg klikt verbreed die kolom.(is makkelijker hulpvensters zijn dan uitgebreider, probeer het verschil maar uit)
Wanneer je aan een instrument een soort geluid toe wil kennen moet je dat hier doen. Wanneer je op de cel klikt komt een hulpvenster met 128 verschillende geluiden. Hier is gekozen voor trompet geluid optie "gen 57" Je moet aan deze geluidsoptie een kanaal toewijzen (hier kanaal A1). Alle instrumenten uit de partituur die ook via kanaal afspelen zullen hetzelfde geluid gebruiken als die trompet nml. "gen 57". Aan de trombone wil je een ander geluid toekennen nml "gen 58" dan moet je het trombone geluid via een ander geluid laten gaan. Als je twee trompetpartijen hebt en die beide via hetzelfde kanaal laat lopen dan klinken ze hetzelfde. Echter het volume (in volgende kolom) is niet meer apart te regelen. Je kan dit oplossen door trompet 1 en trompet 2 ieder een apart kanaal te geven en aan elk kanaal het geluid "gen 57" toewijzen.

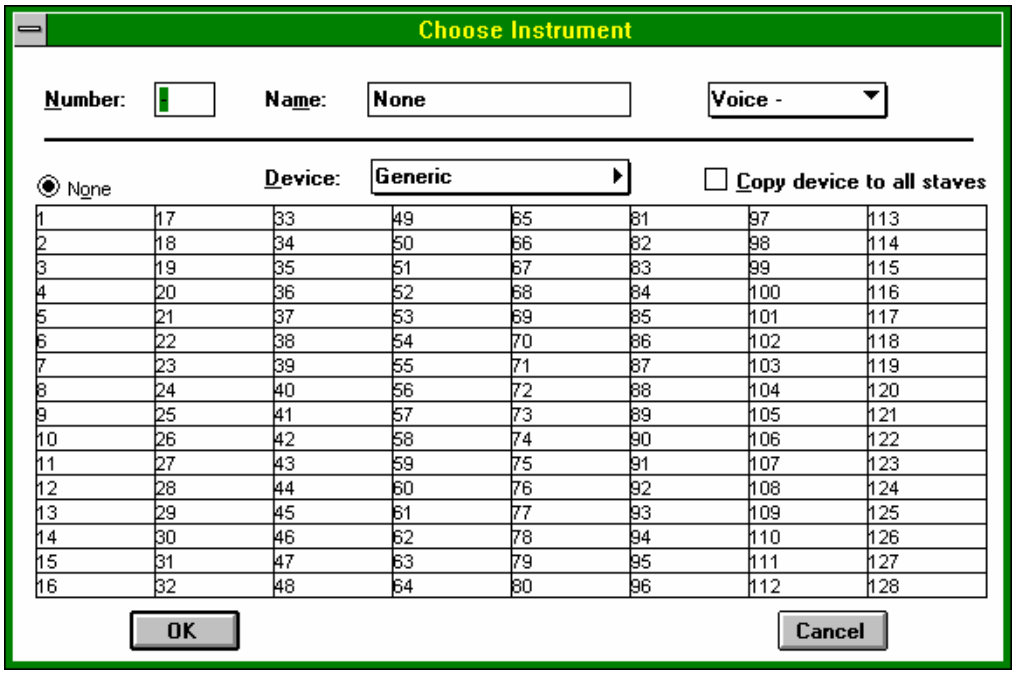

1	17	33	49	65	81	97	113
2	18	34	50	66	82	98	114
3	19	35	51	67	83	99	115
4	20	36	52	68	84	100	116
5	21	37	53	69	85	101	117
6	22	38	54	70	86	102	118
7	23	39	55	71	87	103	119
8	24	40	56	72	88	104	120
9	25	41	57	73	89	105	121
10	26	42	58	74	90	106	122
11	27	43	59	75	91	107	123
12	28	44	60	76	92	108	124
13	29	45	61	77	93	109	125
14	30	46	62	78	94	110	126
15	31	47	63	79	95	111	127
16	32	48	64	80	96	112	128

Naam van device is Generic afkorting "gen" kies nummer 57. Als je op Generic klikt klapt een rolmenu open met andere devices. Er staan zelfs types synthesizers bij, die je kan aansluiten en hetzelfde als je computer wilt laten klinken. Kies het device General Midi nu veranderen alle nummers 1-128 in namen. Echter het geluid blijft gelijk (ligt aan je instelling in setup menu), het zijn de geluiden die je interne synthesizer van je geluidskaart kan produceren.

Onder Voices (stemmen) komt een rolmenu waarin je per voice een andere geluidskleur kan definiëren.

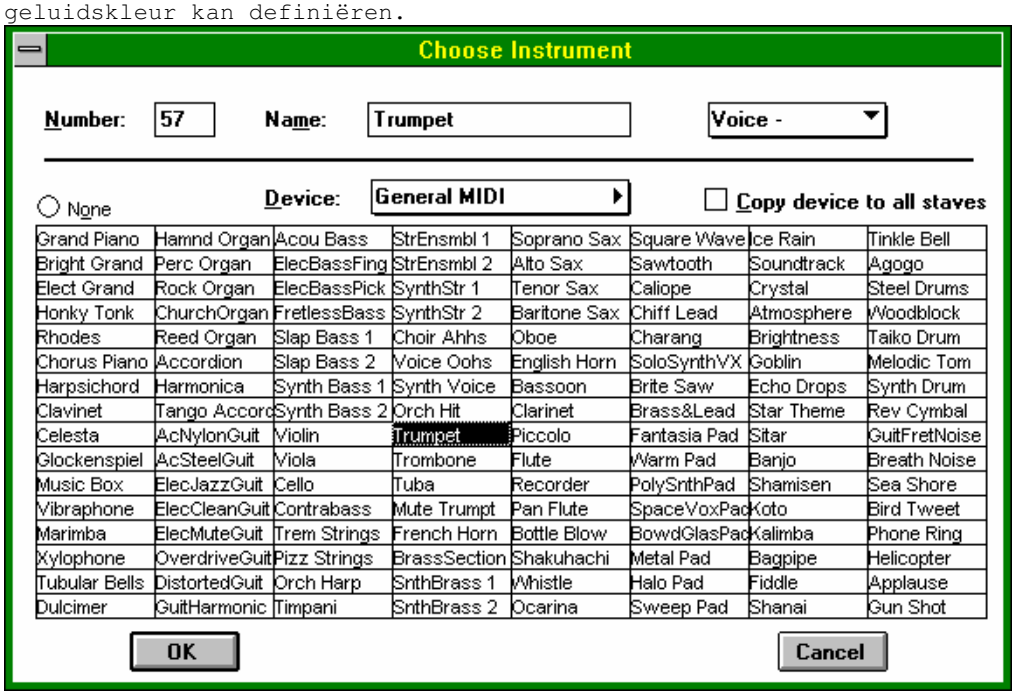

Onderaan het device rolmenu kan je nieuwe devices invoeren als je een apart type synthesizer hebt.

Tile	Windows opdracht- wanneer je meerdere documenten tegelijk geopend hebt, plaatst deze functie de vensters netjes naast elkaar.
Cascade	idem plaatst de werkvensters trapsgewijs.
Arrange Icons	Deze functie plaats de tot pictogram verkleinde werkvensters netjes naast elkaar.
Close All	Sluit alle werkvensters. Wanneer er wijzigingen zijn gemaakt wordt gevraagd of wijzigingen opgeslagen moeten worden.
1. Untitled	nummers en namen van geopende documenten.

Menu Setup

MIDI Setup...

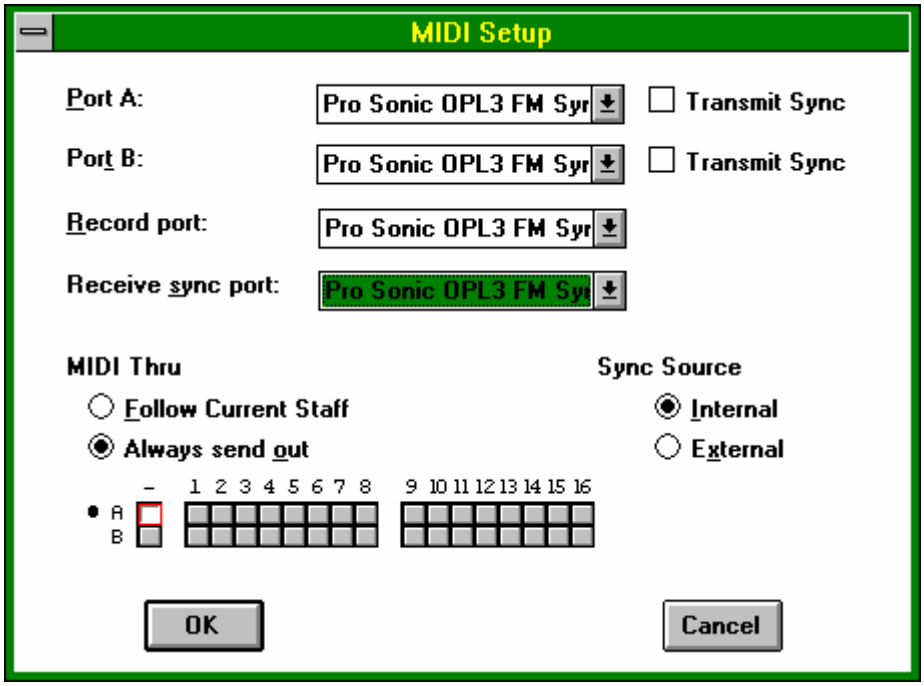

Venster waar je MIDI instellingen bepaalt. Bij Port A is Prosonic OPL3 FM synthesizer ingevuld. Dit is de interne synthesizer van mijn geluidskaart. Port A en B zijn afspeelpoorten. Record port is de poort waarop een synthesizer kunt aansluiten. Encore kan namelijk ingespeelde muziek op een externe synthesizer opnemen en gelijk in notenschrift omzetten.
De functie van de overige opties zijn mij niet bekend.
Wanneer je een juiste midi setup hebt gemaakt en je wilt die set up ook voor volgende Encore- sessies gebruiken moet je menu Setup Save Preferences (instellingen opslaan) kiezen.

Record Setup... instelopties wanneer Encore moet opnemen van een externe synthesizer.

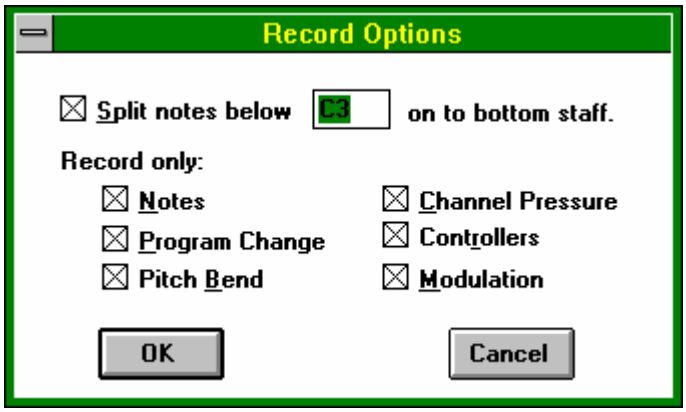

Transscription Setup... Wanneer Encore moet opnemen van een externe synthesizer, stel je in dit venster vast hoe Encore de ingespeelde muziek moet afronden. In dit voorbeeld worden alle ingespeelde noten die kleiner zijn dan eenzestiende afgerond op eenzestiende.

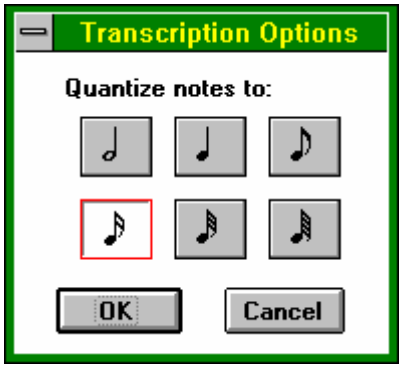

Spacing Defaults... In dit venster definieer je een standaardschrijfwijze voor documenten. Wanneer je deze wilt bewaren voor volgende Encore sessies kies dan menu Setup Save Preferences

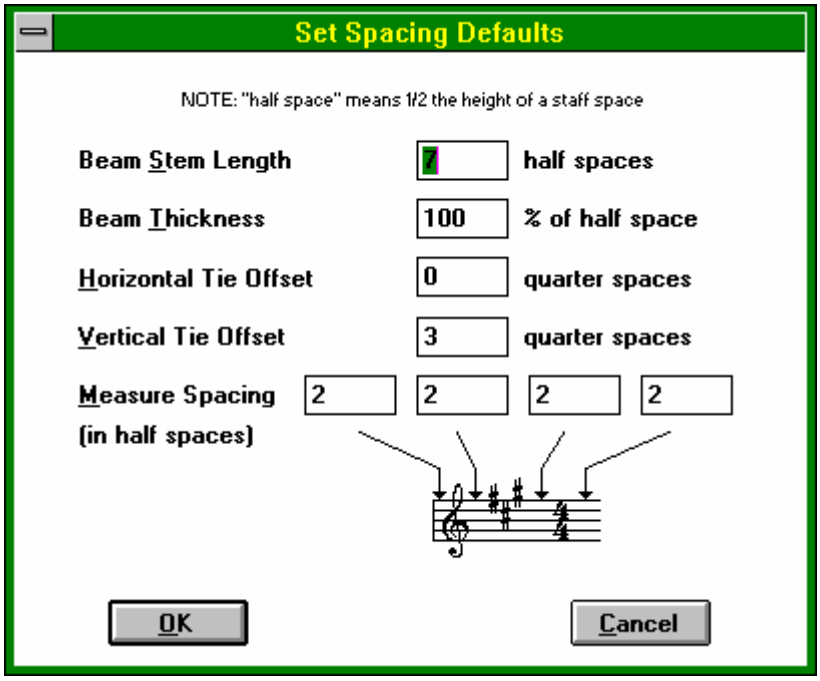

½ space is de ½ lengte van 2 streepjes uit een notenbalk.
Stem length = lengte van de stokjes van de noten

Beam thickness = dikte van verbindingsstreepje (beam) tussen bv,. achtste noten.

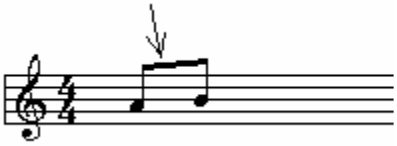

Horizontal Tie offset heeft te maken het de horizontale afstand tussen verbindinsboog en noten.

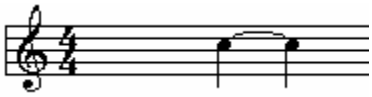

0 = precies van noot naar noot, wordt een hogere waarde opgegeven dan onstaat er ruimte tussen de noot en de boog.
Vertical Tie offset heeft te maken met de hoogte van verbindingsbogen (Tie) boven de noten. 3 = op het bolletje (Zie vb). Grotere waarde is verder boven de noten.
Measure Spacing spreekt voor zich in het hulpvenster.

Click On — Click = ingebouwd metronoom. Apparaat dat de maat tikt. Kan je hiermee aan/uit zetten.

Click Setup... — Hiermee stel je interne metronoom in. Internal wil zeggen dat het metronoom geluid produceert middels het computerpiepje. Midi wil zeggen dat het geluid via je soundkaart geproduceerd wordt. Bar Click = eerste tel van de maat. Beat click = de andere tellen in de maat. Verder kan je instellen: de midi poort A of B; het afspeelkanaal 1 t/m 128 soort geluid (in vb. 1); pitch = de noothoogte in vb. C6 de noot C zesde octaaf van piano; Vel velocity = aanslag van 0 t/m 127: Dur duration = lengte van de noot in msec. In dit voorbeeld in de eerste tel van de maat hoger harder en langer als de andere tellen van de maat.

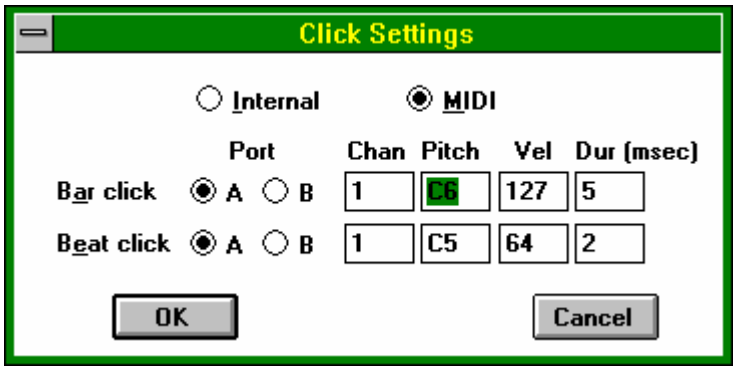

Follow Playback — Staat deze optie aan dan volgt Encore bij het afspelen de muziek met een roze driehoekje boven de maat. Wanneer de optie menu View Linear View aan staat is dit iets makkelijk te volgen.

Auto Guess/Beaming — Staat deze optie aan dan verbindt Encore automatisch achtste of kleinere noten wanneer deze naast elkaar staan

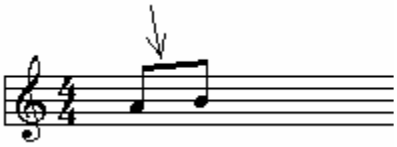

Auto Space — Staat deze optie aan dan vult Encore automatisch de ingevoerde noten uit over de maat.

Save Preferences — = Instellingen Opslaan, zodat je ze voor volgende Encore sessies gelijk hebt zoals je wenst.

TIPS

Standaard voor het printen van muziek op het formaat 10×15cm
Papierformaat opgeven 190,0 mm × 140,0 mm in menu Print Setup papierformaat gebruiker.
menu File Score Settings marge 2 cm opgeven
Menu View Size to Fit aan Linear View uit.
Menu view Show/Hide page margins aan . er komt een gestippeld kader in beeld van 15 × 10 cm
Staff Size op 1 instellen kleinste formaat (opgeven in Windows...Staff sheet...klik op Size vakje...)
menu score systems per page 7 invullen, eerste balk boven in kader plaatsen en dan Center systems. Encore vult netjes uit. Heb je meer balken nodig dan systems per page 9 in vullen iedere balk zelf dichter bij elkaar plaatsen met muis(pijltjescursor) helemaal linksboven op de lijnen van een system aan klikken en verslepen, zo kunnen er negen op.
Of anders:
De hoogte van het stuk die op het beeldscherm wordt aangegeven (View... Show/Hide... vakje Rulers aankruisen) kan je veranderen in 10 cm door het juiste percentage op te geven in Score settings.
7 muziekbalken; beeldschermhoogte 10 cm> scoresettings 100% 10 cm printhoogte.
8 muziekbalken; beeldschermhoogte 11.4cm> scoresettings 87% 10 cm printhoogte.
9 muziekbalken; beeldschermhoogte 13 cm> scoresettings 76% 10 cm printhoogte.
Hoe krijg je de verschillende systems (muziekbalken) zo dicht mogelijk bij elkaar?
Geef in menu Score...Systems per Page een hoog getal op bv. 20. Deze 20 systems kunnen niet op een bladzijde. Kies dan in menu Score...Center Systems en alle systems worden nu in verticale richting gecentreerd. Omdat je er zoveel hebt opgegeven komen alle systems maximaal dicht bij elkaar te liggen. Plaats nu de cursor in de eerste lege maat na het einde van het muziekstuk en verwijder de lege maten door menu Measure...Delete Measure...kies grijze knop (= tot en met laatste maat) en kies Ok.

Instrumentnaam invoeren: deze naam geef je op in Windows...Staff Sheet...klik op het Name vakje en kies knop Font...

Met de opdracht menu File...Extract part... kan je een partij uit een partituur halen, voor opslag of aparte bewerking; het programma opent hiervoor een nieuw venster. De functie Extract Part... is niet te gebruiken in de Lineair View modus. Eerst even Lineair View uit zetten in menu View...

Alle bogen, maten, verbindingen tussen achtste noten, lengten van de stem (stokje van de noot) zijn met muis te veranderen.
Achter menu View... Show/Hide... zit een hulpscherm waarmee je control points kunt aanzetten. Alle bogen (Slur en Tie) krijgen drie zwarte blokjes die je naar eigen behoefte kunt verplaatsen.

Van achtste noten die aan elkaar geschreven zijn (beam) kan je met muis de verbindingslijn veranderen (precies horizontaal of schuin) door met de muis het snijpunt te verleggen.

Het programma maakt de maten alle even groot, Je kan met de muis een maatstreep verschuiven (als er bv. veel noten in moeten) door het snijpunt van maatstreep en bovenste lijntje van de notenbalk naar links of rechts te schuiven. Veel opties over verschuiven en plaatsing van noten zitten in menu Measures...Align Spacing...(Ctrl+J)

Wanneer je met muis(pijltjescursor) helemaal linksboven op de lijnen van een system aanklikt kan je die system verplaatsen op het vel (naar boven en beneden) maar ook naar links en rechts.(voor het inspringen). Zo kan je het formaat ook wijzigen. 10cm × 15cm mbv Rulers uit menu View...Show/Hide...

Invoegen van Tekst menu Windows...Palette...Graphics klik op vierkant met T erin zet en sleep een blok in muziek waar je tekst wilt plaatsen. Het blok word met zwarte blokjes (control points) (menu View... Show/Hide...) . Eenmaal getypte tekst kan je met de pijltjescursor en muis verplaatsen.

Invoegen tekst van een liedje (Lyrics) door: menu Windows...Palette...Graphics klik op vierkant met L erin en klik de noot aan waar de songtekst start. Typ de songtekst; op een spatie gaat ie verder naar de volgende noot, en een - deelt een woord in lettergrepen en vult ze over volgende noot uit. Opties voor verschuiven en plaatsing van noten zitten in menu Measures...Align Spacing...(Ctrl+J).

Het paarse pijltje in de marge kan verticaal verschoven worden waarmee je de songtekst dichter of verder van de balk af kan krijgen.

Invoegen Akkoord symbolen boven de noten door: menu Windows...Palette...Graphics klik op vierkant met C (van Chords) enz.

TOETSENBORD

M hulpscherm Jump to Measure (ga naar maat..)
spatie afspelen en stoppen.(bij nog een keer spatie speelt het stuk opnieuw af vanaf de plaats waar de cursor de eerste keer stond.
enter activeert knop Record; Er wordt opgenomen van een externe synthesizer; nogmaals is Opname stoppen.
Opm. omdat er geen synthesizer is aangesloten en er niet gespeeld wordt, wordt ook niets opgenomen. Het programma schrijft nu alle maten vol met rusttekens, ook al stonden er noten in. Je kan de rusten verwijderen en de oorspronkelijke noten weer terughalen door uit menu Edit.. Undo Guess Duration te kiezen, of Alt+Backspace te toetsen.

Wanneer er een palette actief is menu Windows...Palette...Notes) gelden de volgende toetsen:

A (rrow) activeert de pijltjes cursor
E (rase) activeert de gum cursor
R (wRite) activeert Palette...Notes en het potlood (cursor) en wisselt een noot en de erbij horende rust af; als standaard staat hij op een kwart noot/rust.
Wanneer een ander palette actief is bv. Marks 2 en je typt R dan wordt het Notes palette actief.
1 activeert Palette...Notes en maakt een hele noot actief
2 activeert Palette...Notes en maakt een halve noot actief
3 enz. kwart noot.
S (harp) activeert Palette...Notes en maakt het kruis actief. Shift S dubbel kruis
F (lat) activeert Palette...Notes en maakt een mol actief. Shift F dubbel mol
N (ormal) activeert Palette...Notes en maakt een herstellingsteken actief. Shift N haakjes
D (ots) activeert Palette...Notes en voegt een punt toe Shift D dubbel punt
; activeert Palette...Notes en voegt een dubbele punt toe
T (uplet) activeert Palette...Notes en voegt een trioolteken toe
Wanneer je met de muis dubbelklikt op dit trioolteken (op het palette) verschijnt een hulpvenster waarin je de trioolverhouding kunt aanpassen.
Triolen van achtste noten worden vaak met haakjes erboven geschreven (drietje ertussen). Dit doet het programma niet automatisch, het kan wel door:
selecteer de triool met de muis en uit het menu Notes...Attributes...Beams de optie Hide Bracket niet aan te kruisen. Hide Bracket is standaard wel aangekruist.

Door het toetsenbord met de linkerhand te gebruiken en de muis met de rechter kan je razendsnel muziek invoeren; de linkerhand kiest een soort noot en de rechter plaatst hem correct op de system

[deze toets verschuift de laatste maat van het system (notenbalk) waar de cursor in staat naar het volgende system. Alle maten schuiven een plaatsje door naar beneden. Het laatste system krijgt er een maatje bij
] deze toets haalt de eerste maat van het volgende system terug en voegt die achteraan. Alle maten schuiven een plaatsje door naar boven. Van het laatste system gaat een maatje af
Opm. Een andere wijze om het aantal maten per system te bepalen kan door menu Score... Measure per System...
Ctrl+= verhoogt geselecteerde noten met een halve toon
Ctrl+- verlaagt geselecteerde noten met een halve toon

SELECTEREN

Via toetsenbord:

, (komma)	selecteert de eerste noot voor de cursor; bij herhaling wordt de noot die daarvoor staat geselecteerd.
. (punt)	selecteert de eerste noot achter de cursor; bij herhaling wordt de noot die daarachter staat geselecteerd.
Shift+,	selecteert de eerste noot voor de cursor en bij herhaling van de komma wordt de selectie naar voren uitgebreid.
Shift+.	idem dito maar dan naar links Opm. Deze toetsen zijn handig om noten te selecteren waar bv. een mol aan toegevoegd moet worden: selecteer met "," en druk op F (lat) voor de mol. Op deze wijze kunnen ook punten aan noten worden toegevoegd, of in combinatie met Del noten gedeletet worden.
Ctrl+ ,	selecteert alles uit de maat voor de cursor.
Ctrl + .	selecteert alles uit de maat na de cursor.

Muis in pijltjes cursor:

Shift+li muisknop	Selecteert de aangeklikte noten. Hiermee kan je noten die midden in een selectie liggen ongeselecteerd laten. Op deze wijze kan je als er drie noten boven elkaar staan (akkoord), bv. de onderste noot selecteren om die te verwijderen of bv. aan een Voice toe te voegen in menu Notes...Voice... set to Voice.
li muisknop slepen	Alles wat in selectie vierkant staat wordt geselecteerd. Met het vasthouden van de shift toets kan je meerdere blokken selecteren.
li dubbelklikken	Selecteert de maat waarin geklikt wordt
Shift+li dubbelklikken	Selecteert de maten waarin geklikt wordt.
Crtl+A	Alles selecteren (N.B. cursor in pijltjes modus)
dubbelklikken op paginaknop	(in het werkvenster) selecteren van betreffende pagina.
selecteren van een system	schakel eerst de Lineair View (menu View...)uit en klik met li knop in de marge van het te selecteren system.
selecteren van een hele partij	uit een partituur In Lineair View modus (menu View... of Ctrl+Y) klik voor de eerste maat van de betreffende partij. Staat lineair view uit dan dubbelklikken voor de eerste maat van de partij. Wil je twee of meerdere partijen selecteren dan herhalen met vasthouden shift toets